

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Nidos oro uoste** po rekonstrukcijos iškilmingai atidarytas lėktuvų pakilimo ir nusileidimo takas. Maždaug 600 metrų ilgio ir 29,5 metro pločio oro uosto tako rekonstrukcija kainavo apie 5 mln. litų. Dabar takas yra 815 metrų ilgio ir 30 metrų pločio. Šventės metu žalieji surengė protesto akciją.

- **Lietuvos Seimo Pirmininkas** Vytautas Landsbergis, su žmona Gražina Ručyte-Landsbergiene viešėjęs Ispanijos Santiago de Compostelos mieste, kur šiomis dienomis vyksta Europos jaunimo susitikimas, rugpjūčio 6 d. aplankė garsiąją Šv. Jokūbo katedrą. Europos jaunimo susitikime, skirtame Didžiajam Krikščionybės 2000 metų jubiliejui, dalyvauja ir didelė Lietuvos piligrimų grupė. V.Landsbergis taip pat susitiko su savo kraštiečiais, kurie kartu su kitais jaunaisiais europiečiais diskutuoja apie senojo žemyno atsinaujinimo perspektyvas XXI amžiuje bei svarstė krikščionybės vaidmenį šiame procese.

- **Rugpjūčio 6 d.** į Vilnių atskrido baletu legenda Rusų imperatoriškojo baletu garbės prezidentė Maja Pliseckaja. Rugpjūčio 8 d. viešnia dalyvavo Rusų imperatoriškojo baletu koncerte Trakų salos pilyje, o baigiamajame Trakų festivalio koncerte rugpjūčio 10 d. šoko Bizė-Šcedrino "Karmen siuitą". M.Pliseckaja pristatė ir Lietuvoje išleistą autobiografinę knygą lietuvių kalba "Aš - Maja Pliseckaja".

- **Kultūros ministerijoje** pristatytas projektas "Seniausiųjų Lietuvos vienuolynų kelias". Vienuolynų kelio renginiai vyksta rugpjūčio 8-15 d. Vilniuje, Senuosiuose Trakuose ir Kaune. Pirmasis Vienuolynų įtakos kelio etapas Lietuvoje buvo įgyvendintas praėjusiais metais. Dabar, antrajame etape, numatyta sutelkti dėmesį į pirmuosius vienuolynus, įkurtus keturioliktame - šešioliktame amžiuose. Pats seniausias - Benediktinų vienuolynas - buvo įsteigtas Trakuose, tačiau jo nebėra išlikusio. Iš seniausių išlikusių Vilniuje yra Pranciškonų vienuolynas ir jam priklausiusi gotikinė Mergelės Marijos Dangun ėmimo bažnyčia. Vienuolyno įsikūrimo data siekia 1422-uosius metus. Bažnyčia dabar perduota pranciškonams konventualamas.

- **Šiemet Lietuvos miškuose** jau išdegė apie 750 hektarų miškų. Iš viso Lietuvos miškuose šiemet užregistruotas rekordinis skaičius - daugiau kaip pusketvirto šimto - gaisrų. Išvyravus labai karštiesiems orams, didesnėje Lietuvos dalyje miškų gaisringumas pasiekė kritinę - IV, o Ignalinos ir Lazdijų rajonuose - aukščiausią - V gaisringumo klasę. Kasdien šalies teritorijoje kyla nuo keliolikos iki keliasdešimties miško gaisrų.

- **Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus** rugpjūčio 5 d. Vilniuje, siuvimo bendrovėje "Lelija" susitiko su lengvosios pramonės atstovais.

LIETUVOS IGNORAVIMAS RUSIJOS POLITOLOGŲ PRANEŠIME - GERAS ŽENKLAS, TEIGIA VYTAUTAS LANDSBERGIS

Lietuvos ignoravimas Rusijos politologų pranešime apie Rusijos ir Baltijos valstybių santykius rodo, kad Rusija jau suitaikė su jos naryste NATO, teigia Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Viešėdamas Ispanijoje, rugpjūčio 6 d.V. Landsbergis pasiskelbė pareiškimą, kuriame teigiama, kad pranešime apie Rusijos ir Baltijos valstybių santykius Lietuvai skiriama labai mažai dėmesio.

Be to, jame atspindi "visiška nekompetencija Lietuvos 1990-1991 m. ir dabarties reikaluose".

"Kadangi pranešime skelbia-

mas Rusijos tikslas atkurti ir sustiprinti savo įtaką Baltijos valstybėse, kuo labiau stabdant jų įstojimą į NATO, tai Lietuvos ignoravimas gali būti matomas kaip geras ženklas. Su Lietuvos išsilaisvinimu jau susitaikyta", sakoma pareiškimė.

Kartu V. Landsbergis pastebi, kad vyraujantis dėmesys Latvijai yra "blogesnis ženklas" ir kad Latvijoje Rusija dar mėgins išlaikyti savo "ribbentropinę" įtakos zoną.

Seimo pirmininkas pažymi, kad pranešime sudaromas netikroviškas vaizdas, neva Baltijos valstybės labai kivirčijasi tarpusavyje, neva jų santykiai

blogėja. Jo nuomone, toks įvaizdis yra skirtas "veikiau savų (Rusijos) politikų paguodai".

"Kita vertus, tie politikai jau pratinami prie tikroviškos perspektyvos, kad Baltijos valstybės bus priimtos į NATO", mano V. Landsbergis. Rusijos nevyriausybinių Užsienio ir gynybos politikos tarybos (UGPT) pranešimas "Rusija ir Pabaltijys" buvo viešai pristatytas Maskvoje praėjusią savaitę.

Jame, be kita ko, pripažįstama, kad "Baltijos šalių narystė NATO labai tikėtina, nors faktiškai įstojimo procesas gali užsitęsti ilgai".

Omnitel Laikas

DĖL LIETUVOS LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS

"Į LAISVĘ" FONDO LIETUVIŠKAI KULTŪRAI UGDYTI VIII STUDIJŲ SAVAITĖS DALYVIŲ

KREIPIMASIS

"Į laisvę" fondas lietuviškai kultūrai ugdyti birželio 23-27 d. Anykščiuose surengė VIII studijų savaitę, kurios tema "Bendruomenė Lietuvoje: istorinė patirtis ir perspektyvos". Į ją atvyko dalyviai iš Lietuvos, Rusijos, JAV, Kanados, Pietų Amerikos. Studijų savaitės dalyviai, išklausę paskaitas ir pranešimus, dalyvavę svarstybose ir diskusijose, vieningai nusprendė kreiptis į aukščiausius Lietuvos Respublikos pareigūnus ir prašyti atitinkamais teisiniais aktais įvertinti ir bendroje Lietuvos Respublikos teisės aktų sąrangoje įtvirtinti 1941 m. Birželio sukilimo atkurtą Lietuvos Nepriklausomy-

bę ir Lietuvos Laikinąją vyriausybę, vadovaujamą Juozo Ambrazavičiaus-Brazaičio.

Plačios koalicijos Lietuvos Laikinoji vyriausybė 1941 m. birželio 23 d. paskelbė atkurianti Lietuvos Nepriklausomybę, grąžino iki sovietų okupacijos veikusios Konstitucijos galiojimą, panaikino neteisėtus okupacinės sovietų valdžios įstatymus, atstatė krašto administraciją, atkūrė švietimo sistemą ir viešąją tvarką. Lietuvos Laikinoji vyriausybė įkūnijo istorinį tautos žygi: lietuvių tauta sukilimo prieš savo pavergėją ir pasiekė tikslą - antrą kartą XX amžiuje atkūrė Lietuvos nepriklausomybę.

1997 m. "Į laisvę" fondo lietuviškai kultūrai ugdyti studijų savaitės Jurbarko dalyviai su tokio patį prašymu kreipėsi į Prezidentą A. Brazauską, Seimo pirmininką V. Landsbergį ir Ministrą pirmininką G. Vagnorių, bet atsako negavo. Tikimės, kad LR prezidentas, LR Seimas ir LR Vyriausybė šį kartą atkreips dėmesį į visuomenės lūkesčius ir teisės aktais įtvirtins istorinį lietuvių tautos žygi.

"Į laisvę" fondo lietuviškai kultūrai ugdyti studijų savaitės Anykščiuose dalyvių vardu

Kazys Ambrozaitis, Fondo pirmininkas (Chicaga)

Jonas Kairevičius, Fondo filialo pirmininkas (Kaunas)

ATIDARANT NIDOS ORO UOSTĄ, ŽALIEJI PIKETAVO

Nidos oro uoste po rekonstrukcijos iškilmingai atidarytas lėktuvų pakilimo ir nusileidimo takas. Atidarymo šventėje, kurią organizavo Neringos savivaldybė, dalyvavo Lietuvos Vyriausybės, Seimo bei Klaipėdos apskrities atstovai. Lietuvos Prezidentas, žinomas gamtosaugininkas Valdas Adamkus oro uosto atidaryme nedalyvavo. Tuo tarpu žalieji surengė protesto akciją. Pasak Lietuvos žaliųjų judėjimo atstovo Lino Vainiaus, skaudu žiūrėti, kaip į smėlį metami didžiuliai pinigai, o į biudžetą

nesurenkama pakankamai lėšų. L.Vainius oro uosto atidarymą pavadino spėjumi į Vyriausybės ir Lietuvos įstatymų veidą. Žaliuosius patenkintų tik tai, jei būtų nutrauktas oro uosto rekonstrukcijos finansavimas ir tolesnė jo infrastruktūros plėtra. Jie teigia, kad Nidos oro uosto statyba ir jo eksploatacija nepateisinama ekologiniu požiūriu. Pasak Neringos mero Stasio Mikelio, žaliųjų akcijos yra tiesiog pavėluotos. "Vadovautis reikia ne ambicijomis, o konkrečiais dokumentais", - sakė jis. Mero teigimu, šis oro

uostas tarnaus ekstremalioms situacijoms, juo galės naudotis sportininkai. Buvusio 600 metrų ilgio ir 29,5 metro pločio oro uosto tako rekonstrukcija kainavo apie 5 mln. litų. Dabar takas yra 815 metrų ilgio, 30 metrų pločio. Iki rugpjūčio 20 d. Premjero Rolando Pakso potvarkiu sudaryta darbo grupė turi nustatyti, ar atlikta Nidos oro uosto rekonstrukcija atitinka Kuršių nerijos nacionalinio parko planavimo schemos ir kitų šios teritorijos planavimo teisės aktų normas.

ELTA

BORIS JELCIN ATLEIDO RUSIJOS VYRIAUSYBĘ

Buvęs Rusijos ministras pirmininkas Sergej Stepašin pareiškė, kad trys mėnesiai darbo "nenuėjo veltui" ir kad jo vadovaujamam kabinetui "pavyko išlaikyti padėtį šalyje".

Per rugpjūčio 9 d. po atleidimo įvykusį susitikimą su savo kabineto nariais S. Stepašin sakė: "Mumis patikėjo, patikėjo, kad yra civilizuota vyriausybė, nesusitepusi korupcija". Pasak jo, jis tai supratus per savo vizitus JAV ir Sarajeve. S. Stepašin pranešė, kad ryte jis buvo pas Rusijos prezidentą Borisą Jelciną ir per susitikimą valstybės vadovas pra-

nešė, kad pasirašė įsaką dėl vyriausybės paleidimo. B. Jelcin "padėkojo mums už gerą darbą", sakė S. Stepašin.

S. Stepašin taip pat pažymėjo, kad per pokalbį "atvirai išsakė savo poziciją dėl jo atleidimo Borisui Jelcinui". "Tačiau tai jo teisė, jis prezidentas, jis vyriausias kariuomenės vadas", sakė S. Stepašin, pabrėžęs, kad jis "buvo, yra ir bus (su prezidentu) iki galo".

"Aš dėkingas tam žmogui, kad jis mane, berniuką, įvedė į didžiąją politiką", pareiškė S. Stepašin.

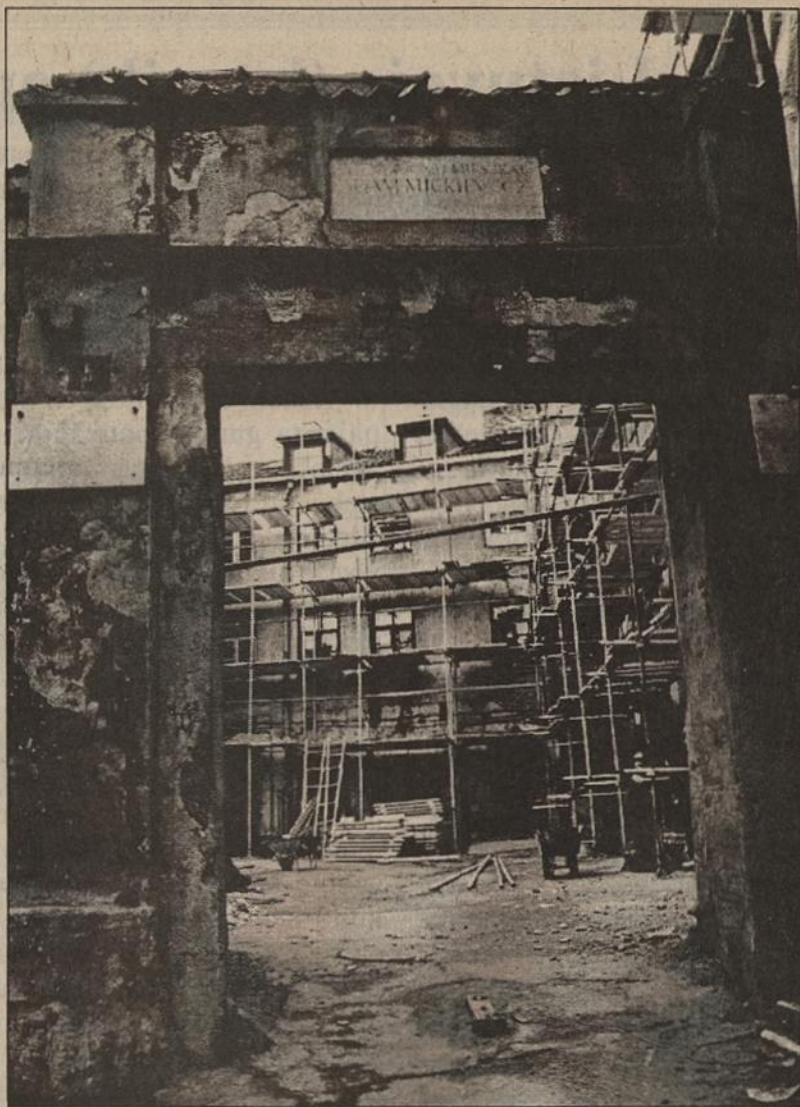
Laikinais einantį Rusijos mi-

nistrų kabineto vadovo pareigas Vladimirą Putiną S. Stepašin apibūdino kaip "padorų ir vertą žmogų". "Norėčiau palinkėti jam sėkmės. Visa kita jis turi", sakė jis.

Buvęs premjeras padėkojo savo vadovauto kabineto nariams už bendrą darbą.

"Dabar svarbiausia, - pabrėžė jis, - kad mes veiktume pagal konstitucines normas. Rinkimai turi įvykti laiku", sakė S. Stepašin, pareiškęs įsitikinimą, kad "tai ne tik mano pozicija, bet ir mano prezidento pozicija".

Omnitel Laikas

Restauruojamas Vilniaus senamiestis VI. Inčiūtės nuotr.

PAMINĖTA TARPTAUTINĖ KOOPERACIJOS DIENA

Rugpjūčio 3 d. Vilniuje, centriniuose Kooperatyvų Sąjungos Rūmuose, vadovaujant dr. Petriui Šimanskui, įvyko tarptautinės kooperacijos dienos minėjimas. Minėjimas praėjo gana nuotaikingai. Buvo prisiminti lietuviškos kooperacijos veteranai, iškilios idealistinės asmenybės, pirmojo vartotojų kooperatyvo Lietuvoje įkūrimas prieš 130 metų. Kooperacijos sąjūdis tarpukario metais ir akademiko-kooperatininko puoselėtojo Petro Šalčiaus veikla.

Sveikinimus atsiuntė daugė-

lio Europos šalių kooperatininkai, TKA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu linkėjimus perdavė žemės ūkio ministras E. Makelis, minėjime kalbėjo Seimo narė R. Dovydenienė.

Liaudiškomis dainomis linksmino liaudies dainų atlikėjas Vytautas Babravičius ("Simas"), nes kooperatininkai stengiasi puoselėti savosios tautos palikimą, taip pat gamtos švarą. Šventės išvakarėse buvo patalpintas Lietuvos Kooperacijos puslapis Internete. Jį rasite adresu: <http://www.lvks.lt>

al sa

LIETUVOS PREZIDENTŪROJE MINIMOS PIRMOJO LIETUVOS PREZIDENTO GIMIMO 125-OSIOS METINĖS

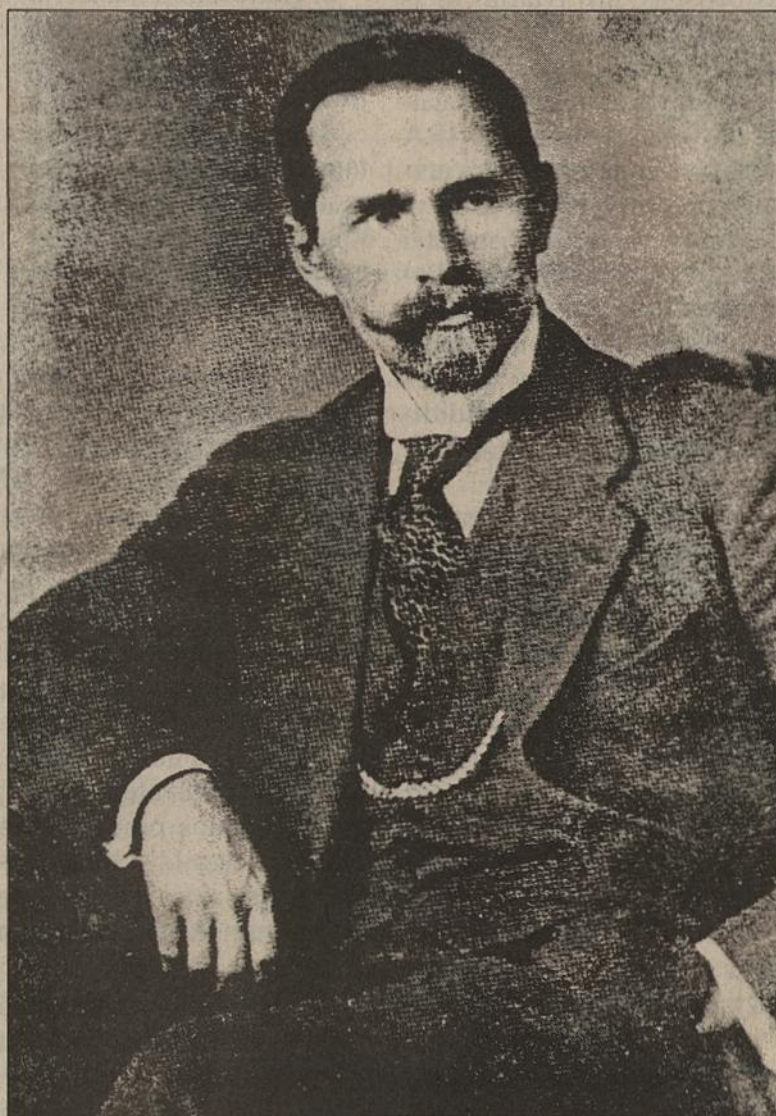
Lietuvos Prezidentūroje rugpjūčio 10 d. paminėtos tarpukario Lietuvos vadovo Antano Smetonos 125-osios gimimo metinės.

Renginyje dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, žodį apie A. Smetoną tarė istorikas

Vincas Trumpa, griežė M.K. Čiurlionio kvartetas, fortepijonu skambino A. Smetonos anūkas Antanas Smetona.

Pirmasis nepriklausomos Lietuvos prezidentas gimė Ukmergės rajone Užulėnyje, mirė 1944 metais JAV.

Omnitel Laikas

Tarpukario Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona A. Sabaliausko (ELTA) reprodukcija

Lietuvoje (beveik) aptems saulė

Antanas Dundzila

Pavadinimas skamba labai dramatiškai, tačiau čia nebus kalbama apie beveik 11 milijardų litų (11,000,000,000) Lietuvos skolą užsieniui, į "karalius - saulė" zenitan kylančias ar besileidžiančias asmenybes krašto valdžioje, apie burtus bei stebuklus. Eis kalba apie gerai suprantamą astronominį reiškinį, kai, iš tam tikros vietos žiūrint, mėnulis užstoja saulę, dienos metu sutemsta.

Žemės planetoje saulės aptemimai vidutiniškai vyksta kartą metuose, tačiau dažniausiai jie būna "matomi" iš nepagyventų vietovių, vandenynų. Šiais metais pilnutinio aptemimo šešėlis slinks per centrinę Europą pietryčių kryptimi, nuo Anglijos salos pietinio pakraščio per Liuksemburgą, Miuncheną, Bukareštą, Turkiją ir Juodąją jūrą. Jis įvyks rugpjūčio 11 dieną. Miunchene pilnutinis aptemimas prasidės 12:37 val., truks dvi minutes ir aštuonias sekundes. Šis aptemimas bus paskutinis šiame šimtmetyje, tūkstantmetyje.

Lietuvoje mėnulis saulės rutulį užstos maždaug 80%, tad šiek tiek mažiau, negu, pvz., Miunchene. Tai reiškia, kad saulės skydelis matysis. Šešėlis per Lietuvą slinks maždaug Nemuno žemupio - Alytaus kryptimi. Estijoje ir Ispanijoje

aptemimas apims tik 70% rutulio, o toliau į šiaurę ir į pietus - dar mažiau. Savaime aišku, kiek visas reiškinys matysis, priklausys ir nuo debesuotumo: jei bus apsiniaukę, tai tik dienos šviesa pritems ir tuoj vėl pradės švisti. Vienaip ar kitaip aptemimą pajunta gamta, paukščiai ir žydinčios gėlės. Aptemimą taip stebės milijonai žmonių, keli šimtai mokslininkų. Visiems - ypač vaikams - svarbu žinoti, kad labai pavojinga nuogomis akimis žiūrėti į kad ir aptemusią saulę: nenorint susigadinti regėjimo, būtina naudoti specialius akinius arba įvairius prietaisus.

Nuo senų laikų žmonės suprato saulės reikšmę, jai buvo sukūrę net religinio pobūdžio kultą. Seniausi kulto duomenys siekia naujojo akmens amžiaus laikus. Žinoma, kad baltai saulę taip pat gerbė, tačiau atskiros saulės dievybė neturėjo. Daug saulės gerbimo likučių išsaugojo mūsų tautosaka. Iš jos matyti palaiminga galia - ji globoja našlaičius ir piemenėlius, ji atneša žmonėms ir gyvuliams gyvybę, todėl žmogus dažniausiai miršta po saulės laidos, gyvulio negalima pjauti saulei tekant ir t.t. Tautosakininkas Jonas Balys yra paskelbęs saulinės tautosakos, o Marija Gimbutienė saulės kulto apraiškų ižiūrėjo mūsų kryžiuose ir šiaip puošmenų ornament-

tikoje. Saulė aptemimas įgalino istorikus tiksliai nustatyti vieno senovės graikų karą datą. Herodoto raštuose minimas įvykis, kai saulės užtemimas taip įbaugino medų ir lidijų kariuomenes, kad jos nesikovė susikrovė savo mantą ir išskubėjo namo. Išskaičiuota, kad tai įvyko 585 pr. Kr., gegužės 28 dieną.

Ne saulės, bet mėnulio aptemimu gudriai pasinaudojo 1504 m. Kolumbas. Atlaukus į Jamaiką, jo įgulai pristigo maisto, o nedraugiškai nusiteikę vietiniai indėnai nesutiko su atvykėliais prekiauti. Kolumbas užmetė akį į turėtą almanachą ir pastebėjo, kad už kelių dienų bus mėnulio užtemimas. Jis pasikvietė indėnų vadus ir juos išpėjo, kad jei jam neparduos maisto, jis naktį aptemdys mėnulį. Pradžioje indėnai iš jo juokėsi, bet naktį, kai mėnulis pradėjo temti, išsigandę prisistatę pas Kolumbą su reikiamu maistu... Jei ši istorija nežinoma Baltarusijoje, gal mūsų Užsienio reikalų ministras su saulės aptemimu galėtų išsiderėti, kad "geri kaimynai" susimokėtų bent dalį didžiulių skolų už iš Lietuvos pirktą elektrą.

Redakcijos pastaba: Šis įdomus straipsnis mus pasiekė kiek per vėlai, tačiau viliamės, kad skaitytojams jis vis tiek bus įdomus.

Vilniaus varpinė

pragyvenimui, jų jį negautų, susidarytų įvairūs sunkumai. Jūs taip pat turite dar porą galimybių:

1. vadinamasis tikras metodas paskirstymui išimtinų metinių pinigų;
2. perskaičiuoti minimalią išimamų pinigų sumą kasmet.

Paprasčiausias yra pirmasis būdas. Pz., jei jūs gyventumėte iki 86 metų, tai jūs savo IRA pinigus išimtumėte per 16 metų (pirmiausia - 1/16, antrais - 1/15 likusios sumos ir t. t.).

Antrasis būdas (perskaičiavimas) būtų toks, kad žmogus kiekvienais metais peržiūrėtų IRS sudarytą mirtingumo lentelę ir pasirinktų sau atitinkamą amžių. Pasirenkant šį būdą, jums liktų šiek tiek pinigų IRA sąskaitoje po 86 metų.

Pvz., imant anksčiau nurodytą pavyzdį, jums sulaukus 86 metų, visi pinigai būtų išimti iš IRA sąskaitos, jei jūs naudotumėte mirtingumo statistikos lentelę.

Negalima pasakyti ar patarti, kuris minėtų keturių iš IRA sąskaitos pinigų išėmimo būdų jums geriausias. Kiekvienas vyresnysis turėtų pagalvoti, kaip geriausiai sunaudoti IRA sąskaitoje esančius pinigus, ar tai būtų jo pragyvenimui senatvėje, ar dabar, ar ateityje, ir nuspręsti, koks būdas yra jam tinkamiausias.

IRA taupymo būdas buvo ir yra palengvinimas taupyti senatvei - išėjus pensijon, kad žmonės galėtų geriau gyventi. Vieni žmonės, išėję į pensiją, turi daug susitaupę, kiti mažiau; vieni gauna dideles pensijas, kiti mažas. Vieniems IRA sąskaitoje sutaupyti pinigai reikalingi kasdieniniam pragyvenimui, kitiems jų nereikia. Kiekvienas prieš sulaukiant 70 metų amžiaus, turi peržiūrėti galimybes ir savo gyvenimo reikalavimus, kad galėtų nuspręsti, ką daryti su IRA sąskaitos pinigais. Jei jūs pats nepadarysite pasirinkimo, jums pasirinkimą padarys bankas ar ta institucija, kurioje yra jūsų IRA sąskaita. O kitų padarytas pasirinkimas gali jūsų reikalavimams netikti. Kiekvienas dirbdamas taupo ir turbūt beveik visi turi idėję pinigų į IRA sąskaitą. O sulaukę to amžiaus, apsispręskite, ką jūs su tais pinigais darysite, ir pasirinkite tų pinigų panaudojimui būdą, kuris duoda jums pačias geriausias galimybes pinigais pasinaudoti senatvėje.

Naudotasi medžiaga iš "Chicago Tribune" (1998.12.3)

IRA santaupos ir taupytojo 70 ½ m. amžius

Prieš keliolika metų Amerikos valdžia įstatymais įvedė būdą žmonėms paskatinti - padėti taupyti senatvės pensijai. Tai IRA, arba "Individual Retirement Account". Taupant šioje sąskaitoje, nereikia mokėti mokesčių už įnešamus pinigus ir jų uždirbtus procentus. Tas paskatina taupyti. Mokesčius reikia mokėti tada, kada tie pinigai išimami. Taupomi pinigai yra skirti išimti, asmuo yra pensijoje ir jo pajamos daug mažesnės negu dirbančio, tuo būdu ir mokesčiai už tuos išimamus pinigus yra daug mažesni. Žmonės taupė ir taupo, bet ateina laikas, kai pinigus reikia pradėti išimti iš tos sąskaitos - tai 70 ½ metų taupytojo amžius. Šio amžiaus ribos negalima prailginti, nes ta riba yra įstatymiškai valdžios nustatyta.

Yra žmonių, kurie gauna kelias pensijas, turi įvairias kitas pajamas, gali gyventi patogiai, duoti dar ir dovanų vaikams, keliauti ir pan. Tie žmonės galbūt dar nenori pinigų iš IRA sąskaitos išimti, bet jie yra amžiaus ribos priversti tai padaryti. Nenoro pagrindas paprastai yra tas, kad nenorima padidinti mokesčių mokėjimo sumos. Tačiau yra keletas būdų, kaip galima pinigus išimti iš IRA sąskaitos, per daug nepadidinant mokesčių mokėjimo sumos.

Jūs galite pasirinkti pratęstą - prailgintą pinigų išėmimo būdą, kas smarkiai sumažina sumą, kurią kasmet jums reikia išimti. IRA taupymo būdas buvo sukurtas, kad pensininkai, imdami pinigus iš tos sąskaitos, galėtų pagerinti savo gyvenimą. Prieš pradėdami išimti pinigus iš IRA, turite gerai apgalvoti, kaip ir kiek pinigų norite kasmet išimti.

Jei nepasirenkate vienos iš lėčiau jums IRA pinigus išmokančių formulių, prieš gaunant pirmą išimamą IRA čekį, visam laikui nustojaite galimybes pratęsti iš IRA sąskaitos pinigų išėmimą ilgesniam laikotarpiui. Visada galite išimti daugiau, negu nustatytas minimumas, bet negalite išimti mažiau, negu

nustatyta išimti pagal jūsų pasirinktą išmokėjimo formulę.

Svarbu, kad vyresnieji iš anksto pagalvotų, ką jie nori daryti su savo IRA sąskaitoje esančiais pinigais, dar prieš sulaukiant 70 ½ m. amžiaus. IRA pinigų galima pradėti imti, jei norima ir reikia daug anksčiau.

Kokie yra galimi pasirinkimai?

Mokesčių mokėjimo taisyklės leidžia pasirinkti 4 galimybes, išimant IRA sąskaitos pinigus sulaukus 70 ½ metų amžiaus (tada jau būtinai juos reikia pradėti imti). Štai jos:

1. jūs galite išimti visus pinigus iš IRA sąskaitos iš karto;
2. galite pasirinkti tam tikrą sumą, kuri bus jums išmokama maždaug vienodais mokėjimais per visą jūsų likusį gyvenimą;
3. galite išimti nustatytą normą - sumą, kuri yra apskaičiuota likusiam gyvenimui jūsų ir jūsų žmonai;
4. galite išimti apskaičiuotą tam tikrą sumą, kuri bus išmokama jums ir jūsų paveldėtojui ("beneficiary") tol, kol jūs gyvensite. Tas "beneficiary" - paveldėtojas nebūtų vyras ar žmona.

Teoriškai, jūs turėtumėte išimti iš IRA sąskaitos visus pinigus iki mirties. Bet kas žino, kaip ilgai jūs gyvensite? IRS duoda lenteles, kurios sudarytos remiantis žmonių mirtingumo statistika. O ji sako, pvz., kad 70 metų vyriškis gali gyventi iki 86 metų amžiaus. Tokiam vyrui reikia savo IRA pinigų išimti per 16 metų. Pvz., jis išims 1/16 pinigų suėjęs 70 metų, kada bus atėjęs nustatytas laikas tuos pinigus išimti. Tada jis išims 1/15 likusios sumos kitais metais ir t. t. Kad apskaičiuotumėte teisingą sumą, pasirenkate numerį iš IRS lentelės, kuris atitinka jūsų amžių ir jūsų IRA sąskaitos pinigų išėmimo būdą (iš anksčiau minėtų keturių). Jeigu iš anksto nepranešate - nesusitariate su banku, kuriame turite IRA sąskaitą, bankas gali parinkti standartinį IRA paskirstymo

metodą atsižvelgiant į asmens galimą gyvenimo amžių.

Pasirinkti kuo ilgiau besitęsiantį pinigų išėmimą iš IRA sąskaitos specialistai laiko netinkamu. O dar blogiau būtų, jei pasirinktumėte išimti visą sumą iš IRA sąskaitos vienu kartu. Yra žmonių, kuriems IRA sąskaitoje sutaupyti pinigai nereikalingi pragyvenimui. Tokie asmenys galėtų geriau išimti visą sumą iš karto ir įdėti ją į Roth IRA, kuri nereikalauja minimumo pinigų išėmimo tol, kol esate gyvas ir suteikia kai kuriuos "estate tax benefits" paveldėtojams. Bet tai jau kita tema.

Jei remiamasi formule - vieno asmens gyvenimo amžiumi, tai reikalaujama aukščiausia suma minimaliam išėmimui ir tokiu būdu jūsų IRA sąskaita greit ištuštės. Pvz., žmogus turi IRA sąskaitoje 24,000 dolerių. Jei jis gyvens iki 86 metų amžiaus ir bus naudojamas jo vieno gyvenimo ilgumo formulė, tai jam tektų jau pirmais metais išimti 15,000 dolerių. Bet jei tas žmogus yra vedęs ir IRA pinigų išėmimo paskirstymas yra tarp jo ir jo žmonos, sakykim, per abu jų gyvenimo amžius būtų truputį per 20 metų, tai jis galėtų išimti tik 11,882 dolerius pirmais metais. Bet jei jūs norėtumėte dar daugiau sumažinti išimamą sumą (žinoma, jei vyrui mirus, žmonai tų IRA pinigų nereikės) jis gali prirašyti jaunesnį "beneficiary" (pvz., brolių, seserį ar kitą giminių). Tada jo ir "beneficiary" gyvenimo "amžiaus" ilgumas būtų dar didesnis, išimama suma mažesnė ir išėmimas ilgiau užstėtų. Bet jūsų prirašomas "beneficiary" negali būti už jus jaunesnis daugiau nei 10 metų. Tuo būdu jūsų gyvenimo trukmė, apskaičiuota kartu su jaunesniu "beneficiary", būtų truputį per 26 metus. Tada reikalaujama išimti suma sudarytų tik 9,160 dolerių.

Bet ir čia būkite atsargūs! Kada jūs mirsite, likę IRA pinigai eis jaunesniam "beneficiary", o ne jūsų žmonai. Ir jei jūsų žmonai reikėtų pinigų

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomotį namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Jubiliejiniai metai (2)

Pirmojo didžiojo jubiliejaus pirtakas buvo Kryžiaus Karų dalyviams skirtieji atleidai. Mat, nuo 1005-1290 m., t. y. su viršum 200 metų, vakariečiai labai siejojo Šv. Žeme. Per tą laikotarpį dideli būriai žmonių - Kryžiaus Karų dalyvių - vyko į Palestiną. Pradžioje jie norėjo šį kraštą atimti iš turkų rankų, o vėliau savo valdžioje išlaikyti. Šiuo reikalu labai rūpinosi ir popiežiai. Jie laimindavo Kryžiaus Karų dalyvius, teikdami jiems visokių lengvatų bei privilegijų. Tarp jų pirmą vietą užėmė visuotiniai atleidai. Tuos atlaides pelnydavo visi kariai ir jų pagalbininkai, kurie, grynios intencijos ir Kristaus bei jo kryžiaus meilės vedami, vykdavo į rytus. Relingam anų laikų žmogui tai buvo nepaprastas dalykas. Per tuos 200 metų tų visuotinių atlaidų mintis žmonėse labai prigijo ir paplito. Bet 1290 m. krikščionys iš Palestinos buvo išvaryti. Nuo to laiko lyg ir pasibaigė Kryžiaus karai.

Artėjo 1300 metai. Dar gerokai prieš jiems prasidedant, Romoje ir visoje Italijoje ėmė plisti kalbos, kad remiantis senais padavimais kiekvienais šimtaisiais metais katalikybės centre buvo galima pelnyti visuotinius atlaides. Pagaliau atėjo ir tryliktojo šimtmečio pabaiga - tie 1300 metai. Kartu su jais visoje Italijoje prasiėjo savotiškas sąjūdis - žmonės sužiuojo į Šv. Tėvą, laukdami, kada jis paskelbs tuos visuotinius atlaides. Tuo laiku ne tik Romos gyventojai, bet ir iš tolimesnių Italijos vietų atvykę maldininkai, uoliai lankė Šv. Petro baziliką, meldėsi, ėjo šv. sakramentų, darė gerus darbus ir vis teiravosi apie visuotinius atlaides.

Bažnyčią tada valdė vienas didžiųjų šv. Petro įpėdinių - Bonifacas VIII. Jis, matydamas tų žmonių užsidegimą, įsakė popiežių archyvuose peržiūrėti praėjusių šimtmečių atlaidų raštus, kad įsitikintų, ar iš tikrųjų Bažnyčios gyvenime šios rūšies atlaidų būta. Tačiau jokių pėdsakų nebuvo rasta. Tuo tarpu pamaldžių žmonių minios Romoje vis gausėjo. Jos kasdien beveik pripildydavo erdvį šv. Petro baziliką ir kitas žymiąsias šio miesto šventoves.

Šv. Tėvas, visa tai savo akimis stebėdamas, pasiryžo tą karštą tikinčiųjų norą išpildyti. Taigi 1300 metais vasario 22 d. Bonifacas VIII šv. Petro bazilikoje iškilmingai raštu (bule) visam krikščioniškam pasauliui paskelbė, kad tais metais ir kiekvieną šimtmetį ateityje tikintiesiems bus teikiami pilnieji arba visuotiniai atleidai.

Giliai tikinčiai ano meto Europai šio jubiliejaus paskelbimas buvo lyg kokia nauja jėga, kuri, kaip pavasario saulutė gamtą, veikė žmones. Nors, lyginant su mūsų laikais, anuomet susisiekimas buvo prastas, tačiau, praėjus porai mėnesių, jubiliejaus žinia jau buvo apklususi visą Europą. Jubiliejus, lyg kokia magiška jėga, sukėlė ant kųjų įvairaus luomo, įvairaus amžiaus tikinčiuosius. Norinčiųjų gauti atlaides buvo tūkstančiai. Visi keliai užtvino žmonėmis, keliaujančiais į Amžinąjį Miestą. Ten vyko turtingieji, amatininkai, ūkininkai, miestiečiai, baudžiauninkai, vienuoliai, kunigai ir riteriai. Tėvai su savimi vežėsi vaikus, vaikai gi senesnio amžiaus arba paliegusius tėvus. Pamatę Romą, maldininkai verkėdavo iš džiaugsmo. Dažnai, suklaupę ir rankas aukštytin iškėlę, jau iš tolo jie šaukdavo: "Sveika, popiežių Roma! Šv. Petrai ir šv. Pauliai, padėkite mums, melskitės už mus!"

Šventųjų Metų istorijos ir tradicijos paliečiamos ir kitame *Darbininko* numeryje.

Nijolė Maslauskienė

Lietuvos komunistų tautinė ir socialinė sudėtis 1939 m. pabaigoje–1940 m. rugsėjo mėn.

1

Įvadas

Lietuvos komunistų partija nuo kitų partijų skyrėsi ne tik savo programa, bet ir vidaus gyvenimo principais. Ji buvo kuriama kaip Rusijos komunistinio judėjimo sudedamoji dalis ir formuojama Rusijos komunistų (bolševikų) partijos idėjiniais-teoriniais bei organizaciniais pagrindais. Laikydami bolševikų požiūrio, kad partijos sudėtis yra esminė jos veiklos efektyvumo sąlyga, o kadrai lemia partijos siekių įgyvendinimą, Lietuvos komunistų partijos vadovai pagal VKP(b) ir Kominternio direktyvas taip pat reguliavo organizacijos sudėtį, siekė jos gretų socialinio, idėjinio ir politinio grynumo bei organizacinio monolitiškumo, atkakliai stengėsi užkirsti kelią jų požiūriui, priešiškių socialinių sluoksnių atstovams stoti į partiją, griežtai kovojo su skaldomąja ir frakcinė komunistų veikla. SSRS okupavus Lietuvą, 1940 m. spalio mėn. LKP buvo oficialiai įtraukta į VKP(b) ir integruota į jos politinį ir vidaus gyvenimą. Lietuvos komunistų partijos sudėties reguliavimo procesas tapo organizuotas ir griežtai reglamentuotas, jam vadovavo VKP(b). Griežta naujų narių priėmimo tvarka ir 1940 m. spalio mėn. pradėtas masinis valymas buvo pagrindiniai partijos sudėties reguliavimo metodai. Jais buvo kryptingai formuojama tokios sudėties marionetinė organizacija, kuri užtikrintų VKP(b) politikos įgyvendinimą okupuojamoje Lietuvoje ir būtų patikimas šalies aneksijos ir sovietizavimo įrankis.

Mokslškai ištirti ir įvertinti LKP sudėtį būtina siekiant nustatyti tikrąsias šios organizacijos atsiradimo ir egzistavimo Lietuvoje aplinkybes, jos pobūdį ir Lietuvai nusikalstamos veiklos

Dundančios ir smengančios žemės krašte

arba pasakojimas apie Biržų regiono parko gamtos ir kultūros vertybes

Alis Balbierius

Tūkstančiai karstinių duobių

1992 m. įkurtas Biržų regioninis parkas aprėpė 12,694 ha žemės Biržų ir 1,336 ha Pasvalio rajonuose. Taip nauja saugoma teritorija susivienijo, sujungė į visumą čia išbarstytus geologinius ir kitokius draustinius, o svarbiausia - visą teritoriją, pasižyminčią unikaliais, niekur kitur Lietuvoje nepasireiškiančiais karsto reiškiniais.

"Tie plotai turi dviejų rūšių tuštumas - vienos su sausu įgriuvų dugnu, kitos su esančiais jose požeminiais vandenimis. Pirmai grupei priklauso Montagailiškių pietrytinė dalis iki Daudžgirių, Daumėnų, Kirdonių ir Čeniškių kaimų laukai. Antrai grupei priklauso tų pačių Montagailiškių šiaurinė dalis, Ripeikiai, Kirkilai, Smardonė, Tatulos upės dugnas iki žiočių. Ji, matyt, nusitęsė ir iki Lėvens pakrantėje esančio Pasvalio, kur yra sieraingų vandens masydų. Įgriuvų aukščiau aprašytuose plotuose daugėja gana greitai, jų susidaro net po kelerius metus. Apie tokių įgriuvų susidarymą įspėja požeminio skliauto trūkinėjimai ir lūžiai, kurie pasireiškia požeminiais bilesiais, triukšmu, ūžimu, trenksmais, jau prieš įsmukimą girdėti tartum akmenys kristų į vandenį. Visa tai mažiausiai prieš 24 valandas įspėja kaimų gyventojus apie artėjančią nelaimę ir duoda jiems laiko pabėgti, o po to su dideliu bilesiu viskas prasmeniga į žemę arba skęsta vandenyje, arba kažkur požemyje pasibaigia. Susidaro kūgio formos krateris - arba sausas dugne, arba žiojanti skaidraus, niekieno neiškasto vandens akis", - taip vaizdžiai apie šio krašto gamtos reiškinius rašyta Eustachijaus Tiškevičiaus knygoje

Astravo parko kampelis

A. Balbieriaus nuotr.

Pabiržės bažnyčia

A. Balbieriaus nuotr.

"Biržai. Žvilgsnis į miesto, pilies ir majorato praeitį", išleistoje 1869 metais lenkų kalba, o pernai A. Baublio išverstoje į lietuvių kalbą.

Iš tiesų, parke niekas negali nuspėti, kada ir kur atsivers nauja įgriuvėlė. Kirkilų ir Karajimiškio geologiniuose draustiniuose karsto duobių tankis yra daugiau negu 200 į kvadratinį kilometrą. Šiame krašte sodybos, miesteliai, kaimai, giraitės ir keliai stūkso ant klinčių ir gipso klotų, kai kur, ypač įgriuvų šlaituose, išlendančių į žemės paviršių. Ne viena karstinė duobė turi savo vardą ir istoriją. Bene geriausia yra Karvės ola. Vienos duobės senos, atsiradę prieš dešimtis ir daugiau metų, kitos - visai šviežios, išraustos nematomų geologinių jėgų rankų. Kai kurios praryja tekančius upelius, kitos, kaip, pavyzdžiui, garsi Smardonė Likėnų kurorte, suteikia jiems pradžią. Unikali ir vaizdingai vingiuojanti Tatulos upė turinti dvi vagas: viena teka žemės paviršiumi, kita - po žeme. Manoma, kad parko teritorijoje viso yra daugiau negu 3000 karstinių duobių. Ši pavasari apsilankius Karvės olos apylinkėse, maloniai nustebino naujas vaizdas - išretinus alksnynų guotus, atsivėrė tikrasis karstinių duobių grožis, unikali gamtovaizdžio ritmika.

Kultūros vertybės

Jeigu įvairios paskirties gamtos draustinių esama net 15, tai kultūros paveldo - trys: Biržų pilies rezervatas, Biržų urbanistinis draustinis ir Pabiržės kraštovaizdžio - architektūros draustinis.

Šiandien pagrindinis traukos centras Biržuose - pilis, kurioje įsikūręs kraštovyros muziejus

Biržų pilis

A. Balbieriaus nuotr.

"Sėla". Biržų pilis ir piliakalnis, pirmasis dirbtinis Lietuvoje Širvenos ežeras, Astravo rūmai ir senas parkas, tiltas per ežerą iš Astravo į Biržus - tai vietos, sutraukiančios daug lankytojų ir vietos gyventojų. Jos pasižymi gražiais vaizdais, alsuote alsuoja istorijos šimtmečiais. Vertingiausia, be abejonės, yra Biržų pilies kultūrinio rezervato teritorija, įkurto siekiant išsaugoti piliakalnį ir pačią pilį.

Kaip vienas iš orientyrų, važiuojant iš Pasvalio į Biržus, stūkso du Pabiržės bažnyčios bokštai. Šalia jos glaudžiasi buvusio dvaro pastatai, kai kurie po truputį atnaujinami, res-

nais laikais, todėl pajėgę sustabdyti tuometinės melioracijos vąją, išsaugoti balų, smegduobių, pievų ir krūmokšnių biotipus, palankius smulkiųjų stuburinių gyvenimui. Čia aptinkamos trys į RK įrašytos varliagyvių rūšys - skiauterėtas tritonas, kūmutė, rečiau - nendrinė rupūžė. Kirkilų ir Šlepščių apylinkėse labai gausi kai kur kitur reta česnakė.

Turtingas šis kraštas ir įvairiais paukščiais, kurių rūšinė sudėtis geriau ištirta negu kitų stuburinių ar vabzdžių. Per arba pastebimi veisimosi metu į Raudonąją knygą įrašyti didieji ir mažieji baulbiai, pievinės (nukelta į 4 psl.)

versija, jog socializmo modelį Lietuvoje kūrė pati lietuvių tauta. Galima paminėti kelis leidinius, kuriuose idėmiau pažvelgta į LKP sudėties kaitos procesus 1940-1941 m., nors ir čia jie nagrinėti neperžengiant sovietinės LKP istorijos koncepcijos rėmų.

Partijos istorijos instituto prie LKP CK parengtas ir 1976 m. išleistas statistikos duomenų rinkinys „Lietuvos komunistų partija skaičiais. 1918-1975“ (redakcinė kolegija: Paulius Beresnevičius (sudarytojas), Konstantinas Surblys (ats. redaktorius), Romas Šarmaitis) ilgą laiką buvo vienintelis leidinys, pagal pirminius LKP šaltinius atspindintis jos sudėtį. Neradus archyvuose apibendrintų duomenų apie pagrindines LKP sudėtį 1940 m., čia paskelbtas autorių nustatytas komunistų pagrindininkų skaičius. Kadangi knygą rengė tuo metu elitinis LKP istorijos tyrimų centras, sovietinėje Lietuvos istoriografijoje nebuvo suabejota duomenų objektyvumu ir niekam net nekilio mintis juos tikrinti, nors duomenų skirtumas LKP sudėtį 1940 m. pirmoje pusėje atspindinčioje lentelėje (1690 komunistų) ir jos potekstinėje pastaboje (2200 narių) jau turėjo sukelti tam tikrų abejonių. [Sigitas, ryškėja ne tik metodinės leidinio rengimo spragos, bet ir išankstinė jo užsakovų pozicija parodyti kuo gausesnė pagrindinė komunistų partija. Pažymėtina, kad 1690 ir 2200 pagrindininkų skaičius nėra paremtas tais archyvo dokumentais, kurie nurodyti knygoje. Jei tikėtume nuoroda, pagrindininkai suskaičiuoti pagal juodraštinis LKP(b) CK organizacinio instruktorių skyriaus partinės statistikos ir vieningo partinio bilieto sektoriaus skaičiavimus metinei statistinei LKP(b) CK ataskaitai apie komunistų pasiskirstymą pagal partinį stažą, šio skyriaus vedėjo Danilo Šupikovo 1940 m. gruodžio 20 d. raštą VKP(b) CK dėl partinių dokumentų išdavimo eigos 1940 m. ir suvestinę apie bylą dėl partinių dokumentų išdavimo LKP(b) CK peržiūrėjimo 1940 m. rezultatus. Tačiau pagal šiuos dokumentus negalima suskaičiuoti nei 1690, nei juo labiau 2200 komunistų. Juodraštinuose skaičiavimuose (nukelta į 4 psl.)

■ Rusijos prezidentas Boris Jelcin rugpjūčio 9 d. išreiškė norą, kad naujai paskirtas laikinai eiti premjero pareigų Vladimir Putin taptų jo įpėdiniu bei pareiškė tikėjimą, kad per 2000 metų rinkimus V. Putina palaikys ir Rusijos žmonės. Per televiziją transliuotoje kalboje šaliai 67 metų B. Jelcin sakė, kad V. Putinas turi didžiulę patirtį ir pajėgs konsoliduoti žmones bei užtikrinti reformas Rusijoje, jeigu bus išrinktas per kitų metų prezidento rinkimus. Anksčiau rugpjūčio 9 d. B. Jelcin atleido premjerą Sergejų Stepašiną ir paskyrė į jo vietą buvusį KGB žvalgybininką V. Putiną. „Nereikia pamiršti, kad tiksliai po metų įvyks prezidento rinkimai. Ir dabar aš nusprendžiau paskelbti žmogų, kuris, mano nuomone, remdamasis plačiausiomis politinėmis jėgomis, pajėgs sutelkti visuomenę, kad būtų užtikrintas reformų Rusijoje tęstinumas“, sakė B. Jelcin.

■ D. Britanija nutarė išmokėti pirmąsias kompensacijas nacių aukoms, kurios siuntė piniigus, kad juos išsaugotų, į Britaniją. Tačiau šis turtas buvo valstybės konfiskuotas pagal 1939 m. Prekybos su priešu aktą. Pirmą dešimčiai žmonių bus išmokėta 132000 svarų sterlingų, - pranešė prekybos ir pramonės sekretorius Stephan Byers. Išmokėti visas kompensacijas valstybės biudžetui atsisieis 25 mln. svarų sterlingų.

■ Makedonija ir Taivanas pasirašė keletą ekonominio bendradarbiavimo susitarimų, įskaitant ir Taivano verslo centro bei komercinės bankininkystės skyriaus įkūrimą Skopjeje.

■ Rusijos Valstybės Dūmos deputatas ir Dūmos delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje (PA) vadovas Sergej Glotov nusiuntė ETPA pirmininkui skundą, kuriame Estijos valdžia yra kaltinama Rusijos piliečių persekiojimais. Skundo dingstis - bado streikas, kurį prieš savaitę paskelbė vienas iš Rusijos piliečių Talino sąjungos lyderių Oleg Morozov, nuteistas 20 parų už užsieniečių įstatymo pažeidimą. Rusijos ambasados Estijoje spaudos tarnyba pareiškė, kad Rusijos konsula tuose Estijoje įregistruota apie 100 tūkstančių Rusijos piliečių.

Dundančios ir smengančios žemės krašte

arba pasakojimas apie Biržų regiono parko gamtos ir kultūros vertybes

(atkelta iš 3 psl.)

lingės, juodieji gandrai, gaidukai, putpelės, šaukštasnapės antys, mėlyngurklės, paprastieji gričiukai, griezlės ir kiti retesni ar įprasti visam kraštui sparnuočiai.

Regioninis parkas pasižymi nemaža smulkiųjų stuburinių žinduolių įvairove - sutinkama daug į RK įrašytų šikšnosparnių rūšių (šiaurinis šikššnys, kūdrinis pelėausis, europinis plačiaausis, rudasis nakviša, Branto pelėausis ir kitos). Iš kitų retesnių žinduolių - šermuonėliai ir ūdros. Kaip ir visur kitur Lietuvoje - prisiveisė bebrų, griaužiančių medžių net miesto teritorijoje, piliakalnio apylinkėse. Entomologai yra apti-

kę ir retų, į RK įrašytų vabzdžių rūšių, tačiau šio parko vabzdija dar laukia savo tyrėjų.

Parko teritorijoje yra šio parko keturi botaniniai - Daudžgirių, Kirdonių, Medamiškio ir Padaičių bei vienas botaninis-zoologinis - Ažuolynės - draustiniai. Pažymėtina Kirdonių draustinio gausi paprastojo kardelio populiacija (RK), aptinkamos ir kitos retos, saugomos augalų rūšys.

Apie parko kasdienybę ir ateitį - Kęstutis Baronas

1992 m. įkurtas parkas ilgai buvo kaip be galvos ir be rankų, t. y. be administracijos.

Pasak parko direktoriaus Kęstutio Barono, jo vadovaujama administracija dirba tik trečius metus. „Kito tokio nei regioninio, nei nacionalinio parko Lietuvoje nėra, - patriotiškai teigia K. Baronas, - nes mūsų parkas praktiškai kasdien keičiasi - negali žinoti, kada atsivers kokia nors nauja maža ar didelė karstinė igriuva, kuri ir vėl pakeis gamtovaizdį“.

Biržų regioninio parko teritorija dėl savo geologinio savitumo ypač jautri bet kokiai taršai, todėl čia skatinamas ekologinis ūkininkavimas, su juo siejamos nemažos ateities viltys. Pasak direktoriaus, administracija turi teisę greitai bausti pažeidėjus, tačiau pirmiausia siekia laikytis saikingesnės gamtosauginės politikos. Nubausti labai paprasta, geriau išpėti, patarti ar dažniau kontroliuoti, nes dar ne visi parko gyventojai suvokia, kad gyvena ir ūkininkauja ypatingoje teritorijoje - regioniniame parke su aktyviais karsto reiškiniais, ypač lengvai užteršiamais paviršiniais ir grūtiniais vandenimis. Ne vienas žemės savininkas neleistinai arti suaria žemę prie karstinių duobių, jas užsiukšlina. Direktoriaus nuomone, būtina kuo greičiau įvesti lanksčią kompensacijų sistemą tiems parko ūkininkams, kurių ūkinė veikla daugiau ar mažiau ribojama gan griežtų nuostatų.

Jei ateityje atsirastų lėšų, tikimasi sutvarkyti ir kitus vertingus kultūros paveldo objektus - apleistas dvarvietes, įdomesnes sodybas. Taip pat K. Baronas tikisi, kad ateityje parkas galės atlikti rimtą ekologinio švietimo, gamtotyros ir gamtosaugos darbą, kas plačiai praktikuojama daugumoje Vakarų Europos parkų.

Koplytstulpis senose Kirkilų kapinėse

A. Balbieriaus nuotr.

Didelės spartos „Interneto“ vartotojams bus siūlomos gurmaniškos daugialypės terpės paslaugos

Kas bus įtraukta į meniu, kai internetautų nebevaržys dabartinė „Interneto“ sparta? Triufeliai, ikrai, omarai, jautienos filė, žolelėmis įtrintas Kolorado ėriukas ir tikriausiai butelis „Cabernet“? Dabar būtent tokius patiekalus siūlo bendrovė „Gourmetmarket.com“ savo pasaulinio voratinklio prekybos tarnyboje, kurios adresas „http://www.gourmetmarket.com“. Tačiau būsimame, nemėgstamame laukti „Interneto“ paslaugų pasaulyje, ji ketina tiekti gurmaniškas daugialypės terpės paslaugas.

San Francisco įsikūrusi bendrovė ką tik užbaigė sutartį su kabelinių modemų milžine „AtHome“, su kurios pagalba per „Interneta“ siuntinės video filmus apie gardžių pietų ruošimą, o taip pat rengs „ekskursijas“ į vietas, iš kurių atkeliauja šie maisto produktai ir vynai.

Tačiau neišmeskite ir senųjų kulinarijos vadovų. „AtHome“ siūlomos pamokos, kaip išgauti „gurmanų“ klasės produktus, bei kelionė į garsiuosius Bordo vynuogynų rajonus daugumai žmonių vis dar tebėra graži sva-

jonė. Kabelinis modemas turėtų per kelerius metus tapti prieinamu milijonams vartotojų, tačiau „Interneto“ ekspertai nemano, kad tarnyba, iš esmės pasikliaunanti video sistema, veiklė be jokių priekaištų.

„Nežinia, ar kabelinės televizijos tinklai, tokie kaip „AtHome“, yra pakankamai pajėgūs greitai pateikti medžiagą iš karto daugybei vartotojų“, pareiškė Gene Shklar iš korporacijos „Keynote Systems“, kuri analizuoja „Interneto“ sistemų efektyvumą.

Omnitel Laikas

Kompiuterių įsilaužėliai smogė dar dviem JAV vyriausybės tinklalapiams

Kompiuterių chuliganai „įsilaužė“ ir dar du JAV vyriausybės „Interneto“ tinklalapius ir paliko pašaipų raštelį, kuriame žada toliau rengti antpuolius prieš valdžios kompiuterius, keršydami už Federalinio tyrimų biuro (FBI) tyrimą prieš jų kolegas.

Įvairioms organizacijoms priklausantys hakeriai birželio 1 d. sudarkė vieną JAV Vidaus reikalų departamento pasaulinio voratinklio puslapių bei tinklalapį, kuris priklauso federalinei kompiuterių laboratorijai, įsikūrusiai Idaho Fauwles (Idaho valstija). „Mūsų eilė smogti jiems ten, kur skauda“, sakoma jų raštelyje.

Birželio pradžioje įsilaužėliai, kurie sakėsi priklausantai grupei, sudarkė JAV Senato tinklalapį, kuris po to

buvo atjungtas iki savaitgalio.

Įsilaužėlis, kuris prisiėmė atsakomybę už įsilaužimą į minėtos laboratorijos tinklalapį, davė online interviu AP. Jis išpėjo, kad jeigu FBI tęs tyrimą, įsilaužėliai padarys dar daugiau žalos kompiuteriams.

Įsilaužėlis prisistatė tik slapyvardžiu „M1crochip“, ir sakė gyvenęs Portugalijoje bei priklausęs „F0rpaxe“ pasivadinusiai grupei. Šį interviu organizavo trečioji pusė, turinti abiejų pusių pasitikėjimą.

„Jeigu FBI nieko nekeis ir nesiliaus suimti žmones bei gadinusi mums gyvenimą, visi „F0rpaxe“ nariai aptars galimybę galų gale sunaikinti visas iki vienos tarnybinės stotis. Jeigu tai įvyks, viskas bus baigta“, sakė hakeris.

Omnitel Laikas

„Internetas“ padės nustatyti galvos skausmo priežastį

„Interneto“ vartotojai, kuriuos kankina galvos skausmai, savo negalavimo priežastis galės nustatyti atsakę į kelis klausimus pasauliniame voratinklyje. Naujas galvos skausmo testas, siūlomas „Internete“ adresu www.aamlhealthy.com, vos per kelias minutes padės išsiaiškinti, ar jus kamuoja paprastas galvos skausmas ar rimta migrena.

„Tai leis šiuolaikinėmis priemonėmis kovoti su galvos skausmais“, sakė vienas projekto autorių Britanijos farmacinės bendrovės „Glaxo Wellcome“ neurologijos sky-

riaus viceprezidentas Stan Hull.

Naujas diagnostinis tinklalapis buvo pristatytas Barcelonoje vykusiame Tarptautinės galvos skausmo draugijos susitikime, kuriame dalyvavo 2 400 medikų iš viso pasaulio.

Tikimasi, kad naujasis tinklalapis padės žmonėms apibūdinti savo galvos skausmus gydytojams ir pagreitins gydymą.

Išsivysčiusiose pasaulio šalyse migrena kamuoja 120 milijonų žmonių. Per metus šio galvos skausmo priepuoliai juos ištinka 1,4 milijardus kartų.

Omnitel Laikas

Robertson paskirtas NATO generaliniu sekretoriumi

NATO rugpjūčio 4 d. savo nauju generaliniu sekretoriumi paskyrė Didžiosios Britanijos gynybos sekretorių George Robertson.

G. Robertson taps dešimtoju Aljanso vadovu. Ispanų Javierą Solaną poste jis pakeis tikriausiai spalio pradžioje.

G. Robertson atliko svarbų vaidmenį Kosovo kare ir parengė Britanijos gynybos strategijos apžvalgą, kuri buvo labai palankiai vertinama. Jis bus trečias britas šiose įtakingose pareigose, kurios atlyginamos maždaug 200 tūkst. JAV dolerių.

„Šiandien NATO laukia sunkios užduotys. Mes turime išmokyti Kosovo pamokas, - įvertinti savo sėkmę ir kartu apmąstyti, ką (šis karas) reiškė mums. Akivaizdu, kad Europa turi labiau susirūpinti savo gy-

nyba“, kiek anksčiau sakė 53 metų G. Robertson žurnalistas.

Solanos vadovavimo metu Aljanse buvo įvykdyta vidaus reorganizacija, priimtos naujos narės - Vengrija, Lenkija ir Čekija, užmegzti nauji santykiai su Rusija ir pradėta nauja strategijos koncepcija. Tačiau naujojo vadovo taip pat laukia sunkūs uždaviniai.

Pirmiausia būtina pagerinti santykius su Maskva, kurie nukentėjo per NATO aviacijos kampaniją Jugoslavijoje. G. Robertson taip pat turės padėti pagrindus naujam plėtros etapui, kuris gali prasidėti per jo keturių metų kadenciją. Vienas iš didžiausių darbų - suteikti Europai didesnę vaidmenį Aljanse, ir šioje srityje bus glaudžiai dirbama su J. Solana.

Omnitel Laikas

Nijolė Maslauskienė

Lietuvos komunistų tautinė ir socialinė sudėtis 1939 m. pabaigoje-1940 m. rugsėjo mėn.

1

(atkelta iš 3 psl.)

nurodyta, kad 1941 m. sausio 1 d. tarp 1968 LKP narių buvo 1295 komunistai, turintys partinį stažą iki 1940 m. birželio 15 d. (be Švenčionių ir Švenčionių apskričių komunistų). D. Šupikovo 1940 m. gruodžio 20 d. rašte VKP(b) CK pabrėžiama, kad „sąrašuose, kuriuos partijos apskričių komitetai pristatė Lietuvos KP(b) CK, buvo 5388 partijos nariai, tarp jų 1507 žmonės laikė save pagrindinį stažą turinčiais partijos nariais“. Ten pat nurodyta, kad iki 1940 m. gruodžio 18 d. partiniai dokumentai išduoti 2322, o atsakyta juos išduoti 1011 asmenų. Analogiški skaičiai pateikti ir LKP(b) CK suvestinėje „Apie bylų dėl partinių dokumentų išdavimo Lietuvos KP(b) CK peržiūrėjimo rezultatus“. Pažymėtina, kad šiuose dokumentuose niekur nepaminėta, kiek bilietų gavo komunistai pagrindininkai ir kiek jų neišduota šios kategorijos partijos nariams. Jais remiantis aiškėja, kad nelegalioje LKP galėjo būti ne mažiau kaip 1295 (pagal metines statistines ataskaitas) ir ne daugiau kaip 1507 (pagal D. Šupikovo rašte paminėtus komunistų sąrašus) narių. Tačiau pagal juos niekaip negalima suskaičiuoti nei 1690, nei 2200 pagrindininkų. Leidinio potekstinės pasabos teiginys, jog LKP(b) CK ataskaitoje (turimas omenyje D. Šupikovo 1940 m. gruodžio 20 d. raštas) nurodyta, kad tarp 1011

partinių dokumentų negavusių komunistų pusė asmenų (daugiau kaip 500 žmonių) priklausė pagrindinei LKP, yra fikcija, kadangi D. Šupikovo rašte tokios informacijos apskritai nėra. Čia tik parašyta, kad kai kuriose partinėse organizacijose buvo „labai didelis komunistų užterštumas“, pavyzdžiui, Panevėžio apskrities organizacijoje iš 195 peržiūrėtų bylų partiniai dokumentai išduoti tik 82, atsisakyta išduoti 69 asmenims, o „pusė asmenų, kuriems šioje organizacijoje atsakyta išduoti partinius dokumentus, buvo partijoje dar pagrindinio laikotarpio“. Turbūt neįsigilinus į šio rašto tekstą pusė bilietų negavusių Panevėžio apskrities pagrindininkų įvertinta kaip pusė visų nelegalios LKP narių, negavusių partinių dokumentų. Dėl tokios klaidos knygoje buvo paskelbta netiesinga informacija apie VKP(b) bilietus negavusių pagrindininkus ir taip 500 asmenų padidintas pagrindinės LKP narių skaičius.

Galbūt šiame rinkinyje komunistai pagrindininkai buvo suskaičiuoti pagal kitus šaltinius, tačiau tokiu atveju juos ir reikėjo nurodyti. Turbūt susidūrus su objektyviais tyrimo sunkumais, pirmiausia apibendrintų, išsamių ir patikimų pirminių šaltinių stoka, atsirado ir metodinės tyrimo problemos, kurias taip pat reikėjo aptarti. To nepadarius nėra aišku, kuo remiantis teigiama, kad pagrindinėje LKP buvo 1690-2200 narių, ir pagal kokią metodiką jie suskaičiuoti. Iš kai kurių duomenų matyti, kad tai padaryta pasirėmus LKP(b) Centro komiteto biuro posėdžių, 1940-1941 m. svarsčiusių partinių bilietų išdavimą, protokolais, kuriuose iš tikrųjų yra informacijos apie 1690 asmenų, save laikiusių pagrindinės LKP nariais. Gal buvo žiūrima ir į partijos miestų ir apskričių komunistų sąrašus. Tačiau ir tokiu atveju LKP sudėtį 1940 m. pir-

moje pusėje atspindinčioje lentelėje nurodytas apskrityse veikusiu komunistų skaičius nesutampa su minėtuose dokumentuose užfiksuotu skaičiumi. Pavyzdžiui, lentelėje nurodoma, kad nelegalioje Vilniaus apskrities organizacijoje veikė 50 LKP narių. Partinius bilietus čia gavo 41 pagrindininkas, tačiau jie buvo ne vietinių nelegalių Vilniaus miesto ir apskrities organizacijų nariai, bet kitose Lietuvos vietovėse gyvenę ir veikę komunistai, kuriuos LKP CK 1940 m. liepos-rugpjūčio mėn. atsiuntė į Vilnių dirbti partinio ir kitokio darbo. Kita vertus, iš LKP Vilniaus apskrities komiteto duomenų matyti, kad Vilniaus mieste ir apskrityje 1940 m. nebuvo nė vieno vietinės pagrindinės LKP organizacijos nario, tačiau čia veikė 37 Vakarų Baltarusijos komunistų partijos (1937 m. Josifo Stalino iniciatyva Kominternio paleistos Lenkijos komunistų darbininkų partijos sudedamosios dalies) nariai. Neaišku, ar šie 37 komunistai buvo įskaičiuoti į pagrindinės Vilniaus apskrities organizacijos sudėtį. Tokių netikslumų, duomenų nesutapimų minėtame leidinyje yra ir daugiau. Tačiau netgi pagal tokią metodiką skaičiuojant, pagrindinės LKP narių skaičius neviršys lentelėje nurodyto skaičiaus - 1690. Galbūt pagrindininkams buvo priskirti ir tie asmenys, kurie, pasipiktinę LKP vaidmeniu okupuojant Lietuvą, 1940 m. vasarą patys pasitraukė iš partijos, tačiau neaišku, kokiais šaltiniais remiantis ir kiek jų suskaičiuota. Taigi rinkinyje skelbti skaičiai - 1690 ir 2200 - yra neparemti sudarytojo nurodytais dokumentais, netikslūs ir klaidinantys. Šis atvejis ne tik atskleidžia išankstinę leidėjų poziciją padidinti pagrindinės LKP narių skaičių, bet ir verčia abejoti rinkinio objektyvumu.

(bus daugiau)

Cicero paminėti baisieji birželio įvykiai

Cicero lietuviai vieni iš pirmųjų Chicagos apylinkėse paminėjo "Baisiojo birželio" įvykius, kurie niekada neišdils iš lietuvių, nežiūrint kur jie begyventų, atminties. Birželio 6 d. pamaldomis šv. Anatano parapijos salėje ir akademine bei menine dalimi prisimintos birželio išvežimų datos.

Pradžioje tautiečiai buvo susirinkę į šv. Antano parapijos bažnyčią, kur mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas. Pamaldų metu giedojo sol. Giedrė Nedveckienė ir Mariaus Prapuolenio bei Jonės Bobinienės vadovaujamas bažnytinis choras. Jų giesmės skambėjo garsiai ir darniai.

Pasibaigus mišioms, visi susirinko į parapijos pastato salę, kur prieš programą buvo galima trumpai pabendrauti ir pasivaišinti. Čia pirmasis į susirinkusius prabilo ALTO Cicero sk. pirmininkas Stasys Dubauskas, o po to buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, išklausa kun. dr. K. Trimako invokacija ir kt.

Pagrindinę paskaitą skaitė JAV LB Krašto valdybos vicepirm. informacijos reikalams Jūratė Budrienė. Ji pradžioje pažymėjo, jog jos tėvas visada perspėdavo, kad reikia kalbėti tik apie tai, ką gerai žinai. Apie istorinius birželio mėnesio įvykius ji nesijautė gerai žinanti, tad pasirinko kitą - šių

dienų temą, kuri yra reikalinga bei reikšminga.

Kalbėtoja žvelgė į besikeičiančią visuomenę šiame krašte ir lietuvių padėtį tame besikeičiančio pasaulio fone. Ji teigė, kad nėra galima atsisaikyti kintančio pasaulio - reikia kisti kartu. Tačiau paskaitininė perspėjo, kad tas kitimas turi būti protingas ir atsargus.

Labai įdomią meninę dalį atliko profesionali kanklininkė Daiva Kimtytė, kuri yra viena iš geriausių šios srities specialistų turbūt net visoje Amerikoje. Pabaigoje buvo sugiedota "Lietuva brangi". Visiems programos dalyviams padėjo LB Cicero apyl. pirm. Raimundas Rimkus. **Edvardas Šulaitis**

JAV LB Bendruomenės Krašto valdybos vicepirm. infomacijos reikalams Jūratė Budrienė prieš paskaitą Cicero birželio 6 d. Šalia jos vieni iš rengėjų - Stasys Dubauskas ir Kostas Dočkus Ed. Šulaičio nuotr.

Nuo 2000 gruodžio 23 iki 2001 sausio 11 vyks X-axis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas

Australijoje

Gruodžio 23 d., 2000-aisiais metais, Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga (ALJS) atidarys X-ąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą (PLJK) Australijoje. Tikimasi, kad atvyks dalyvių iš įvairių pasaulio kraštų. Dalyvaujant kongrese, jie turės progos susipažinti su nuostabiąja Australija bei dalyvauti lietuviškoje kultūrinėje veikloje ir pasikalbėti apie lietuvišką išsivijimą.

PLJK kas treji ar ketveri metai organizuoja Pasaulio Lietuvių Sąjungą (PJS), Australijoje 1987 m. buvo surengtas šeštasis PLJK ir dabar vėl atėjo metas apsilankyti šioje šalyje.

Kongresas skiriamas visiems lietuviams nuo 18 iki 35 metų. Iki šiol kongresai pritraukdavo tik siaurą politiką bei akademinius studijomis besidominčių lietuvių ratą, tačiau X-ojo kongreso programa bus platesnė ir įvairesnė, jos metu bus diskutuojami visam lietuviškam jaunimui aktualūs klausimai. Kongreso tikslas yra pritraukti visus, kurie užsiima visokeriopa lietuviška veikla, ar tai būtų liaudies šokiai, ar sportas, ar skautavimas.

Kiekviename PLJK buvo kalbama įvairiais tuo metu svarbiais klausimais. Šis kongresas taip pat suteiks progą lietuviš-

kam jaunimui iš įvairių šalių susipažinti patiemis, supažindinti vieni kitus su savųjų lietuviškų bendruomenių veikla, atrasti visiems bendrų dalykų bei pasikalbėti apie ateitį.

Žinoma, kadangi dalyviai atvyks iš labai skirtingų kraštų ir skirtingos aplinkos, svarbu daugiausia dėmesio skirti visus jungiančiam lietuviškam paveldui. Todėl kongrese didelis dėmesys bus skiriamas įvairiai kultūrinei veiklai, o įvairiose diskusijose bus galima aptarti neti visam lietuviškam jaunimui išsivijimo rūpimus klausimus.

Kongresai visuomet buvo puiki proga susipažinti su šalies, kurioje kongresas vykdavo, kultūra ir istorija. Šis kongresas nebus išimtis. Bus surengta nemažai ekskursijų, kurių metu dalyviai turės progos pamatyti ir raudonąją sausąją Australijos kontinento "vidurį", ir nuostabiais vaizdais pasižyminčias jo pakrantes.

X-axis PLJK vyks Sydnejuje ir Melbourne nuo trečiadienio, 2000 m. gruodžio 20 d., iki sekmadienio, 2001 m. sausio 14 d. Kongresas suskirstytas į tris dalis: *studijų dienos* (akademine programa), *stovykla* (kultūrinė ir visuomeninė programa) ir *ekskursijos* (turistinė programa).

Dalyvavimą šiuose renginiuose apspres dalyvaujančių atstovų grupės, kurių bus trys. Atstovų gali būti nuo 18 iki 35 metų amžiaus savo krašto Jaunimo Sąjungos išrinktas atstovas. Tie, kurie nebus oficialiai išrinkti (iš kiekvieno krašto gali dalyvauti tik tam tikras ribotas skaičius išrinktųjų atstovų), studijų dienose galės dalyvauti kaip stebėtojai, o taip pat dalyvauti stovykloje bei ekskursijose. Jie priklausys dalyvių grupei. Turistų grupei priklausys tie, kurie norės dalyvauti tik turistinėse ekskursijose.

Studijų dienos prasidės šeštadienį, gruodžio 23 d., ir baigsis po Naujųjų Metų - sausio 1 d., pirmadienį, Namaroo Konferencijai pastate, Sydnejuje. Tai - oficialioji kongreso dalis, kurios metu vyks Bendrasis PLJS susirinkimas, diskusijos PLJS organizaciniais klausimais, paskaitos pagal studijų dienose pateiktas temas ir įvairūs kiti diskusijų forumai.

Stovykla įvyks sausio 2 d., antradienį, ir pasibaigs sausio 9 d. Susirinkime išgarsėjusiam Agrokultūros Dookie Universitetui, Viktorijos valstijoje. Stovyklos metu galėsime atsipūsti nuo "griežtųjų" studijų dienų. Tarp numatytų

renginių - šokiai, dainos, lietuviškoji ir australietiškoji tautodailė. Renginius pristatys specialiai tam pakviesti kalbėtojai. Vakaraus, po šių renginių, galėsime skanauti įvairių valgių, gaivintis gėrimais bei toliau pažindintis su lietuviams iš įvairių pasaulio kraštų.

Stovykla bus didžiausioji kongreso dalis. Joje be jokių suvaržymų gali dalyvauti visi norintys, nes jos tikslas ir yra pritraukti kuo daugiau žmonių.

Norintieji tik susipažinti su Australija galės dalyvauti ekskursijose, pasirinkdami jiems įdomiausias. Kai kurios ekskursijos bus organizuojamos tokiu laiku, kad jose galėtų dalyvauti ir atstovai, o kai kurios vyks tuo pačiu laiku kaip ir studijų dienos ar stovykla.

ALJS tikisi, kad ekskursijose dalyvaus įvairaus amžiaus lietuviai. Turistai galės dalyvauti kongreso atidarymo ir uždarymo bei Naujųjų Metų iškilnėse, o tarp šių renginių galės aplankyti žymiausias ir gražiausias Australijos vietas. Į ekskursijas kainą įeis ir apgyvendinimo bei valgio aprūpinimas.

Trys žymiausios vietos, kurias bus galima pamatyti ekskursijų metu, bus šios: Ayers uola (Uluru), Didysis barjerinis rifas ir Kakadu nacionalinis parkas.

Ayers uola yra pačiame Australijos viduryje ir garsėja visame pasaulyje joje išlikusiais aborigenų piešiniais bei nepaprastai išpuodingomis spalvo-

mis.

Didysis barjerinis rifas yra didžiausias pasaulyje koralų rifas, nusidriekęs šimtus kilometrų palei rytinę Queensland'o pakrantę. Daugybės jo salelių lankytojai džiaugiasi šiltu vandeniu, tūkstančiais rūšių žuvų bei ryškiomis koralų spalvomis.

Kakadu nacionalinis parkas - vienas didžiausių parkų pasaulyje, garsėjantis paukščių įvairove. Lankantis parke taip pat galima paplaukioti krokodilų gyvenamuose vandenyse. Su valtimis, aišku.

Nors programa labai plati ir įvairi, stengsimės, kad dalyvavimas kongrese kainuotų kuo mažiau ir visi norintieji galėtų jame dalyvauti. Smulkesnė programa bei paraiškų anketos atstovams, dalyviams bei turistams bus paskelbta 2000-ųjų m. kovo mėnesį.

Naujausia informacija bei straipsniai apie kongresą skelbiami ALJS žurnale "Jaužinios". Prenumerata metams - 20 Australijos dolerių arba 15 JAV dolerių (priimamos tik pinigines perlaidos "money order"). Taip pat informacija bus siunčiama kraštų Lietuvių Jaunimo Sąjungoms.

X-ojo PLJK reikalais rašykite adresu: *Congress 2000, PO Box 55, North Melbourne, Victoria 3051, Australia.*

Elektroninio pašto adresas Internet: aljs@rapidnet.net.au

ALJS "namų puslapio" (home page) adresas: <http://www.rapidnet.net.au/~aljs>

ROPLIAI IR VARLIAGYVIAI

Mažiausias roplys - gyvavedys driežas (*Lacerata vivipara Jac.*). Suaugėlio kūno ilgis - 15 - 18 cm, pusė to ilgio sudaro uodega.

Ilgiausiai gyvena (iš roplių) - gluodenas (*Anquis fragilis (L.)*), dar vadinamas žibuliu, geležine, varine, sidabrine, blizgančiąja gyvate. Šis gyvūnas greitai pripranta prie žmogaus. Nelaisvėje gali gyventi 50 m.

Ilgiausias varliagyvis - skiauterėtasis tritonas (*Triturus cristatus (Laur.)*). Patelės užauga iki 18 cm ilgio.

Mažiausias varliagyvis - medvarlė (*Hyla arborea (L.)*) 1994 m. rugsėjyje ją aptiko Sandgrūdos gydytojas Aleksandras Karpėta su sūnumi Tomu netoli Ančios upės. Suaugusio patinėlio, kaip ir kitų šios rūšies varlių, spalva - kintanti, ilgis - 3,6 cm, kvaksint pagurklyje susidaro didoka pūslė. Medvarlė yra įrašyta į Lietuvos raudonąją knygą.

Ilgiausiai gyvena (iš varliagyvių) - 36 m. - paprastoji rupūžė (*Bufo bufo (L.)*).

Daugiausia kiaušinėlių - iki 12 800 - padeda žaliaji rupūžė (*Bufo viridis (Laur.)*).

VORAGYVIAI IR VĖŽIAGYVIAI

Didžiausias voras - 20 - 25 mm kūno ilgio yra voras kryžiuotis (*Epeira diadema*).

Didžiausias vėžys - 27 cm ilgio, 15,5 cm kūno ilgio plačiažnyplis vėžys (*Astacus astacus (L.)*, sugautas A. Burbos 1994 m.

Sunkiausias vėžys - 168,5 g svorio, 15 cm ilgio plačiažnyplis vėžys (*Astacus astacus (L.)*, sugautas 1994 m.

IŠNYKĘ GYVŪNAI

Didžiausias išnykęs gyvūnas - mamutas. Jo griaučiai aptikti 1957 m. vasarą Vilniuje, kasant tranšėją. 3,5 m gylyje rasti kaulai trukdė padėti kanalizacijos vamzdį. Statybos montavimo valdybos darbų vykdytojas V. Klimovičius apie kaulus pranešė Lietuvos mokslų akademijai.

Baigus kasinėjimus, 1957 m. rugpjūčio 15 d. mamuto liekanos nuvežtos į Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejų. Iš viso rasta 40 sveikų kaulų. Iš rastų griaučių nustatyta, kad tai buvo senas, bebaigiantis amžių patinas. Jo ilgis nuo užlinkusių ilgųjų dantų (ilčių) priekinio krašto iki užpakalinės kojos pirštų - 6,5 m, nuo peties sąnario iki klubo sąnario - 2,40 m, o ištiestos priekinės kojos ilgis - apie 2 m. Mamuto aukštis turėjo būti nuo 3,10 iki 3,15 m. Taigi didum juo prilygsta didžiausiam iš rastų mamutų - Adamaso mamutui, kuris 1799 m. buvo srovės išplautas Lenos (Rusija) deltoje. Vilniaus mamutas gyveno maždaug prieš 12,5 - 13 tūkst. metų.

Seniausias uolienas su gyvūnų atspaudais 1962 m. birželio mėn. rado Biržų raj. Spalviškių girininkijos girininkas J. Matuzevičius. Tai 600 mln. metų senumo klintys, ledujų atneštos iš Estijos kartu su kitokių uolienų gabalais. Klintyse išlikę tokie gyvūnai kaip orthocera, brachiopodai, bryzozai, trilobitai ir kiti.

933,247 dolerių paskirta lietuviškiems reikalams

Š. m. birželio 23 d. Lietuvių Fondo Pelną skirstymo komisija, kuriai šiais metais vadovauja Lietuvių Fondo pradininkas dr. Antanas Razma, sukvietė būrelį lietuviškos spaudos atstovų, Lietuvių Fondo Tarybos ir Valdybos narius į Pasaulio Lietuvių Centrą Lemonte. Proga šiam susitikimui buvo Lietuvių Fondo didelio darbo, didelės "rugiapjūtės" užbaigtos - metinio Lietuvių Fondo pelno paskirstymo lietuviškai veiklai pranešimas lietuvių visuomenei. Šiam suėjimui pirmininkavo ir apie pelno skirstymą aiškino dr. Antanas Razma ir Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas Algirdas Ostis, o visi dalyviai gyvai diskutavo išdalytos paramos didumą ir reikalingumą įvairiems lietuviškiems darbams. Šiais metais Lietuvių Fondo Taryba leido paskirstyti 933,247 dolerių. Iš tų pinigų buvo išdalinta 833,244 doleriai, o kiti 100,023 doleriai buvo palikti atidėtiems ir nenumatytiems skubiams prašymams.

LF Pelną skirstymo komisiją sudaro 6 nariai ir du antri-

ninkai; 3 narius ir vieną antrininką skiria Lietuvių Fondas, o 3 narius ir vieną antrininką skiria JAV LB Taryba. Nariams negalint posėdžiuose dalyvauti, juos pakeičia antrininkai. Šių metų LF Pelną skirstymo komisiją sudarė: Kęstutis Ječius, Petras Kisieličius, Vytautas Narutis, Rėda Pliūrienė, Dalia Puškorienė (sekr.) ir Antanas Razma (pirm.). Antrininkės: Ramunė Lukienė ir Ramona Steponavičiūtė. Stipendijų komisiją studentų prašymams svarstyti sudarė: Sigita Balzekienė, Vytenis Kirvelaitis, Ramunė Lukienė, Antanas Razma ir Ramona Steponavičiūtė (pirm.), protokolavo Alė Razmienė. Pelną skirstymo posėdžiuose be balsavimo teisės dar dalyvavo: LF Tarybos pirm. Algirdas Ostis, LF Valdybos pirm. Rūta Staniulienė, LF Garbės komiteto pirm. Jonas Valaitis ir LF sekretorė Alė Razmienė.

Pelną skirstymo komisija šiais metais gavo virš 300 prašymų ir 158 stipendijų prašymų. Komisijos nariai praleido daug laiko visus prašymus per-

skaitydami, su jais gerai susipažindami, kad paskui per skirstymo posėdžius galėtų padaryti gerus sprendimus. Nors skirstymui suma buvo didelė - netoli milijono dolerių, bet prašymų suma buvo keturis kartus didesnė. Po daugybės praleistų valandų susipažįstant su prašymais Pelną skirstymo komisijos nariai turėjo tris bendrus posėdžius.

Iš gautų 158 stipendijų prašymų buvo patenkinta 119 prašymų, 89 stipendijų prašymai buvo atmesti. Paskirtų stipendijų dydis - nuo 200 iki 4,500 dolerių. Iš viso stipendijoms paskirta 149,365 doleriai. Studentams iš Lietuvos paskirta 104,420 dolerių, o kitiems studentams 60,765 doleriai.

Didelės pinigų sumos - po 40,000 dolerių - buvo paskirtos Pasaulio Lietuvių Centrui Lemonte, Jaunimo Centrui Chicagoje ir taip pat Philadelphia Lietuvių Namų Čiurlionio salės remontui. Didės sumos buvo paskirtos šiems projektams: 80,000 dol. Rytų Lietuvos ir Rytų Europos kraštų lietuviams mokytojams, 60,800 dol. išsivijus žinias-klaidei, 60,000 dol. JAV lietuviams mokykloms, 18,000 dol. Mažosios Lietuvos enciklopedijos leidimui, 11,300 dol. Lietuvių Operai Chicagoje. Po

(nukelta į 7 psl.)

1999 m. Š. Amerikos baltiečių lauko teniso pirmenybės

1999 m. Š. Amerikos baltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks 1999 m. rugsėjo 4, 5 ir 6 d., Wickertree Tennis Club, 5760 Maple Canyon Dr., Columbus, Ohio. Tel. 614-882-5724. Vykdo - JAV Latvių sporto s-gos lauko teniso sekcija.

Programa: vienetai - vyrų (neriboto amžiaus); vyrų senjorų (45-69 metų); vyrų veteranų (70 m. ir vyresnių); jaunių (gimusių 1981 m. ir vėliau) ir moterų (neriboto amžiaus). Dvejetai - vyrų, moterų, mišrus ir vyrų senjorų: 45 m. ir vyresn., 60 m. ir vyresn. ir 70 m. ir vyresn.

Klasifikacija - pagal žaidėjų amžių 1999 m. rugsėjo 4 d., išskyrus jaunių klasę.

Dalyvauti kviečiami visi estų, latvių ir lietuvių kilmės žaidėjai. Dalyvių skaičius nepribotas visose klasėse. Kiekvienam žaidėjui yra leidžiama dalyvauti ne daugiau kaip 3-jose rungtyse.

Pradinis mokestis 30.00 USD asmeniui, nežiūrint rungčių skaičiaus.

Dalyvių registracija šeštadienį, rugsėjo 4 d., nuo 8:00 iki 9:30 val. r. Varžybų pradžia - pasibaigus registracijai. Kito-

mis dienomis varžybų pradžia nuo 9:30 val. r. Pirmadienį, rugs. 6 d., numatomi tik finalai. Jei įmanoma, varžybos gali būti užbaigtos per 2 dienas.

Išankstinė registracija atliekama ir informacija gaunama pas turnyro vadovą, šiuo adresu: *Arturs Zageris, P.O. Box 21874, Columbus, OH 43221-0874. Tel. 614-459-5200, ext. 233. Faksas: 614-459-1151.*

Lietuvių dalyvavimą koordinuoja ŠALFASS-gos lauko teniso vadovas *Eugenijus Krikščiūnas, 105 Annedale Dr., North York, Ont. M2N 2X3, Canada. Tel. 416-225-4385.* Lietuviai, atlikdami registraciją, prašomi painformuoti ir E. Krikščiūną.

Nakvynėms, papiginta kaina, yra rezervuotas Harley Hotel of Columbus, 1000 East Dublin-Granville Rd., Columbus, Ohio 43229. Tel. 1-800-321-2323. Rezervaciją atlikti iki rugpjūčio 14 d. imtinai.

Varžybos vyks privačiame klube su 8 vidaus aikštelėmis. Žaidimo sąlygos labai geros. Klubas rezervuotas visas 3 dienas tik baltiečių varžyboms. Lietuviai tenisininkai kviečiami gausiai dalyvauti!

ŠALFASS centro valdyba

Šraitytojai rašo "Darbininkui"

Mano dėdė Antanas Jasaitis išvyko į JAV iš Šiaulių apskrities Užvenčio miestelio prieš I-ą pasaulinį karą ir apsigyveno New Yorko valstijoje, Buffalo 3, Seneco street 176.

Pakeitęs pavardę į A. Jansen, po kiek metų mirė. Liko vienas sūnus Ričard Jansen ir dvi dukterys Stasė Jansen ir Janina Jansen. Noriu surasti savo pusbrolių arba pusseseres, arba jų vaikus.

Ceslovas Jasaitis

Šiaulių apskr., Kelmės raj., Šaukėnų mst.

Mokyklos g. 6-1, telef. Nr. 55346

Jadvyga Šventoji?

Popiežius Jonas Paulius II, viešėdamas Lenkijoje, viešojoje savo kalboje lietuviams pareiškė, kad jis meldžiasi *Lenkijos karalienę Šventąją Jadvygą*. ("Draugas", 1999.06.15). Įdomu: kada ir kur popiežius Jadvygą paskelbė Šventąja? Prisiminkime Jadvygos biografiją.

Jadvyga gimė 1373-1374 metų žiemą.

Ji, būdama 11 metų amžiaus, 1384.10.15 tapo Lenkijos karaliene. Ištėkėjo už Vilhelmo, būdama 11 su puse metų amžiaus. Ši Jadvygos vyrą lenkai netrukus išvyjo iš Krokuvos Vavelio pilies.

Gavus iš popiežiaus Urbono Jadvygos-Vilhelmo vedybų dispensaciją, Lenkijos karalienė

Jadvyga ištėkėjo už Jogailos 1386.02.18. Tuomet ji buvo 12 metų amžiaus, o Jogaila - 35 metų.

Jadvyga, būdama 25 metų amžiaus, mirė 1399.07.17.

Įsidėmėtina: *lenkai* Jadvygos kanonizacijos procesą Krokuvoje pradėjo 1949.04.22. Jie surinktą informacinę medžiagą perdavė Vatikanui, kur Jadvygos byla buvo užvesta nuo 1950.04.17, kai tuomet popiežiumi buvo Pijus XII.

Po jo sekė šie popiežiai: Jonas XXIII, Paulius VI, Jonas Paulius I ir dabartinis popiežius Jonas Paulius II.

Lietuvių visuomenė domisi: kada ir kuris iš šių popiežių kanonizavo Jadvygą Šventąją?

*Kun. Dr. E. Gerulis,
Florida, Pasadena*

Lietuvos krepšininkų nesėkmės priežastys

Lietuvos spaudoje daug rašoma ir diskutuojama Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės užimtoji žema vieta (5-ji) šių metų Europos krepšinio pirmenybėse Prancūzijoje. Kaip žinome, Lietuva nepateko į baigminių ketvirtuką, nes neperžengė ketvirtfinalio barjero... Savo grupėje užėmė pirmąją vietą, lietuviai čia rungtis su ketvirtosios (paskutinės) tolimesnį ratą patekusios) vietos savininkais - ispanais ir jiems pralaimėjo. Tai užtvėrė Lietuvai kelią kovoti dėl medalių, nors daugumas mūsų žmonių juos iš anksto pranašavo ir jau buvo suplanuotas didžiulis jų "aplaistymo" renginys Palangoje, kurį pralaimėjus reikėjo atšaukti.

Dabar apie šią, pasakytą, lietuvių krepšinio tragediją nemaža diskutuojama ne vien tik Lietuvoje, bet ir Chicagoje bei kituose Amerikos miestuose, kur tik mūsų tautiečiai gyvena. Kas čia kaltas - daug kas klausia ir atsakymo neranda.

Skaitant Lietuvos dienraščius bei nemažą žurnalų, nuomonių suradav įvairių. Bet mane labiausiai sudomino "Sporto veido", savaitinio Vilniaus sporto laikraščio, redaktoriaus Broniaus Čekanausko skiltis. Redaktorius cituoja Lietuvos rinktinės buvusio krepšininko, dabar Lietuvos

atsivežė. Jie atvyko žaisti krepšinį, kovoti dėl medalių... Vis kalbam: kokia komanda, kokia komanda! O kokia ji? Vidutinio pajėgumo. Tai penktoji, tai šeštoji pasaulio ir Europos pirmenybėse".

O pats Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės vyr. treneris Jonas Kazlauskas taip atsako į klausimą, kodėl mūsų krepšininkai pralaimėjo prieš ispanus: "Save kaltinu dėl trijų priežasčių. Pirmoji - nepavyko vyrų nuteikti žūbūtinai kovai, kai vyravo nuotaikos - vis tiek laimėsime. Antroji - per ilgai ir per daug tikėjome iš Arvydo (Sabonio), kuris, ispanams sudarius "krūvą" po savo krepšiu, žaidė toli atsitraukęs. Trečioji - per ilgai ant atsarginių suolelio buvo Dainius Adomaitis".

Į klausimą, kas komandoje maloniai nustebino ir kas buvo blogai, J. Kazlauskas atsakė: "Galima sakyti, kad iki ketvirtfinalio ėjome pagal planą - žaidimas po kiekvienų rungtynių gerėjo. Deja, nepakankamai pasimokėm iš pralaimėjimo čekams. Gerai, kad po tos lemtingos nesėkmės komanda nepalūžo, išsikovojo vietą Sidnėjuje ir lengvai įveikė rusus. O blogiausia, kad padarėme daugiausia klaidų, klydome ten, kur suklysti buvo sunku..."

E. Šulaitis

Vizitas į Gruziją

JAV gynybos sekretorius William Cohen atvykęs dienos vizito į Gruziją susitiko su šalies prezidentu Eduardu Ševardnadze. Po susitikimo vykusioje spaudos konferencijoje W.Cohen pareiškė, kad JAV jau perdavė Gruzijai pakrančių apsaugos katerį, iki metų pabaigos bus perduoti šeši specialūs sraigtasparniai. JAV taip pat pažadėjo padėti rengti kadrus Gruzijos armijai, reformuoti karines pajėgas, stiprinti šalies sieną.

ELTA

Naujasis Palangos tiltas

R. Žumbakio nuotr.

SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

FINNAIR LINIJA

Liepos 21 - rugpjūčio 31.....	\$556
Rugsėjo 1 - 30	\$484
Spalio 1- gruodžio 14	\$406
Sausio 6 - kovo 30	\$406

Plius mokesčiai

Kelionės trukmė nuo 1 savaitgalio iki 3 mėnesių

Billietus nusipirkti iki rugpjūčio 16 d.

Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •

• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe •

• Discover Costa Rica •

SPECIAL REDUCED FARES

to VILNIUS

with

"Call for Details"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: Riga Ven@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

VISŲ SIUNTĖJŲ DĖMESIUI: Kadangi šiemet siuntinių surinkimo datos yra sudarytos visiems 1999 metams, papildomo siuntimo paštu rudenį nebus. Pageidaujantys gauti papildomų tvarkaraščio kopijų gali kreiptis į "Vilties" įstaigą.

SEPTEMBER PICKUP SCHEDULE

Kennebunkport, ME	Sept. 9	12-1 PM
Worcester, MA	Sept. 11	12-3 PM
Centerville, MA	Sept. 15	3:30-5 PM
Brocton, MA	Sept. 16	3:30-5:30 PM
Lowell, MA	Sept. 17	12-1 PM
Lawrence, MA	Sept. 17	2-3 PM
Nashua, NH	Sept. 17	4-5 PM
Waterbury, CT	Sept. 18	9:30-11:00 AM
Hartford, CT	Sept. 18	12 AM-2 PM
Putnam, CT	Sept. 21	1-2 PM
Providence, RI	Sept. 21	4-5:30 PM
Norwood, MA	Sept. 22	6-7 PM
Albany, NY	Sept. 23	7-8 PM
Binghamton, NY	Sept. 24	9-10:30 AM
Scranton, PA	Sept. 24	12-2 PM
Frackville, PA	Sept. 24	5-6 PM
Philadelphia, PA	Sept. 25	10:30-12:30 PM
Brooklyn, NY	Sept. 25	12-4 PM
Baltimore, MD	Sept. 25	6-7 PM
Washington, DC	Sept. 26	1:30-4 PM
Bridgeport, CT	Sept. 26	8-9 PM

DOWNTOWN TRAVEL announces SPECIALS from New York to Vilnius via Helsinki with Finnair.

- Round trip, departure up to August 31,
from **\$589.00**
- Round trip, departure Septemb.1 - Octob. 31,
from **\$526.00**

Limited seats available, fare valid for 90 days.

--- Get your tickets today! ---

Similar low fares available from Vilnius to JFK.

DOWNTOWN TRAVEL

20 John street

New York, NY 10038

Tel. (212) 766-5705 FAX (212) 406-3035

SCHUYLER SAVINGS BANK Mes siūlome:

*Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
*IRA sąskaitas

*Asmeniškias ir komercines čekių sąskaitas
*Tiesioginį pinigų deponavimą

*Namų paskolas *Automobilių paskolas

* Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
*Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenel...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue

Kearny, NJ 07032

(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:

1-888-SCHUYLER

(1-888-724-8953)

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION PICK-UP
SCHEDULE FOR JULY AND AUGUST OF 1999

August 12	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
August 13	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
August 14	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 23	Putnam, CT	1-2 pm
August 24	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 26	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	11-12 noon
August 27	Philadelphia, PA	11-12 noon
August 28	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$650 r.t.

One way to Vilnius \$410

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax.: (630) 257-1647

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. in. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašas iš viso.

1999 m. gegužės mėn.

2 x \$50 - Grigaitis Jonas, \$550; Klossis Walter, \$850.
6 x \$100 - JAV LB Seattle Apylinkė, \$1,886.25; Lauraitienė Vena atm.: Lauraitis Aleksas, \$600; Leugoud Edward, \$4,794.40; Kirvelaitis Justinas ir Vilūnė, \$100; Malioris Jonas ir Genovaitė atm. in.: Kirvelaitis Justinas ir Vilūnė, \$100; Matulaitis Andrius atm. in.: Nenortas Konstancija M., \$100.
1 x \$101 - Natarajan, V., \$101.
1 x \$250 - Pliskaitis Augustinas atm. in.: Pliskaitienė Petrė, \$1,100.

Iš viso \$1,051.

1999 m. birželio mėn.

1 x \$20 - Bundelienė Ona. in.: Ruxin Tamra, \$1,075.
1 x \$25 - Railaitė Neringa, \$555; Sukauskaitė Bronė atm. in.: Zaprackas Algis ir Yolanda, \$170; Valeska Edward F. atm.: Valeska Edward D., \$300.
1 x \$30 - Žurkevičius Jonas atm. in.: Buivys Daina, \$30.
2 x \$50 - Depkus Petras ir Ilona, \$900; Pakštas Pranas ir Bronė atm. in.: Dapkus Petras ir Ilona, \$950.
1 x \$75 - JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$3,855.
3 x \$100 - Lapkus Danas ir Odeta, \$100; Laukaitis Juozas P., \$650; Rimkus David K. \$100.
1 x \$200 - Čėsna Kazys ir Marija, \$300.
1 x \$400 - Plikaitis dr. Juozas ir Barbora, \$10,000.
Iš viso \$1,200.00

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1999.06.30 - 9,667,015 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 6,607,073 dol. Palikimais gauta \$4,906,219 dol.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.

Visi remkite Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvių.

933,247 dolerių paskirta lietuviškiems reikalams

(atkelta iš 5 psl.)

10,000 dol. paskirta: Maironio lit. mokyklos Lemonte klasių įrengimui, Pasaulio Lietuvių Archyvo išlaikymui, Kauno Technologijos universiteto prof. Stepono Kairio Aplinkos tyrimo laboratorijos įrengimui, University of Washington (Seattle) Baltic Studies programai paremti, Vasario 16 gimnazijai (Vokietijoje) paremti. A.P.P.L.E. mokytojų kursams paskirta 8,000 dol. Daug įvairių projektų buvo paremti mažesniais sumomis, bet jiems išvardinti reikėtų visų šito laikraščio puslapių. Tačiau apibendrinant procentualiai, visas šis didžiulis pinigų paskirstymas atrodo taip: švietimui paskirta 364,859 dol., arba 43,78%, kultūrinams reikalams – menams ir moks-lui: 145,400 dol., arba 17,46%, visuomeniniams reikalams: 322,965 dol., arba 38,76%. Iš tų pinigų JAV LB

Krašto valdyba ir jos tarybos gavo 211,324 dolerių, o Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba - 40,160 dolerių.

Prieš 37 metus įkurtas Lietuvių Fondas, siekiantis surinkti vieną milijoną, kad galėtų remti lietuvišką veiklą išeivijoje, šiandien išaugo į labai stiprią ir turtingą finansinę instituciją, be kurios nuolatinės finansinės paramos išeivijos lietuvių gyvenimas būtų visai kitoks negu kad šiandien yra. Prieš daug metų per pirmąjį Lietuvių Fondo pelno skirstymą buvo paskirstyta 1100 dolerių. Tuometinis JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas a.a. Stasys Barzdukas, kalbėdamas apie tuos laikus, džiaugėsi, kad Lietuvių Fondas galėjo paskirstyti lietuvių reikalams tokią didelę 1100 dol. sumą. Tai buvo tada. Šiandien įdomu, ką sakyti anuometiniai veikėjai,

Atsiskyrėme su Profesoriumi Juozu Navicku

Praėjusį rudenį lapkričio 7 d. būrys profesoriaus Juozo šeimos narių ir daug jo draugų bei pažįstamų susirinko Putnamo vienuolyno kapinaitėse, seselių pavadintuose gražiu Dangaus Vartų vardu, atsisveikinti su prof. Juozu, kuris po ilgos ligos mirė lapkričio 2 d. "St. John of God" ligoninėje Bostono priemiestyje. Jis buvo rūpestingas ir mylintis šeimos tėvas. Kartu su savo žmona Eleonora Aldona jis užaugino gražią lietuvišką šeimą: tris sūnus - Leoną, Marių ir Joną, ir dukrą Aristą. Juozas taip pat buvo žymus mokslininkas, paskelbęs eilę mokslinių filosofijos darbų, ir puikus profesorius Bostono kolegijoje, kur 1978 metais jam suteiktas ordinarinio profesoriaus laipsnis, o 1996 metais "Professor Emeritus" titulas. Pažymėtina, kad Bostono kolegijos rektorius (president) savo laiške, kuriame jis praneša prof. Navickui, kad jam suteikiamas šis titulas, taip pat rašo, kad prof. Navickas, dėstydamas šioje kolegijoje, padarė neišmatuojamą įnašą studentų lavinimui ir taip pat kolegijos veiklai.

Profesoriaus Navicko charakteris ir darbštumas ne tik mokslinėje srityje, bet taip pat šeimos pareigose, lietuvių visuomeninėje ir organizacinėje veikloje sutraukė į šį atsisveikinimą tikrai daug dalyvių. Dėl to, ką jis gyvendamas nuveikė ir paliko mums, iškeliandamas į geresnį pasaulį, didžiuliai susirinkusių į šį atsisveikinimą, atrodė, kad mes tik atsisveikiname su juo, bet jo neprarandame, nes jo atliktų darbų įnašas lieka brangi dovana mūsų kultūrai ir visuomeniniam gyvenimui. Juozo palikimas yra mūsų nenutraukiamas ryšys su juo. Jis visuomet mielai dalinosi savo moksliniais pasiekimais ir mintimis. Savo mokslinės knygos, išleistos L.K.M. Akademijos 1988 metais, pačioje pradžioje yra parašęs autoriaus padėkos žodį, kuriame skaitome: "Esu patyręs nepaprastai daug moralinės paskatos, paramos ir pagalbos iš savo draugų, kolegų, o ypačiai iš šeimos narių". Šis pasisakymas rodo, kaip labai jis vertino savo draugus ir koks jautrus buvo bendravimui su jais ir jų nuomo-

kurių mūsų tarpe jau nebėra gyvų, pamatę netoli milijono siekiančią paskirstymui leistą dolerių sumą.

Šiandien Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas siekia tarp 9 ir 10 milijonų dolerių, o jei prie to pridėsime dar nekilnojimą ir kitą nerealizuotą turtą,

nėms. Tame pačiame padėkos žodyje autorius dar rašo: "Yra dar vienas man labai artimas asmuo, kuris nenori, nelaukia ir visiškai nepageidauja, kad aš viešai kalbėčiau apie šio asmens man suteiktas paslaugas, globą ir visokeriopą pasitarimą. Tačiau tiesos įpareigojanti verdybė verčia būti atviru ir... "išduoti" šį man brangų asmenį. Tai yra mano draugė ir mylima žmona Eleonora-Aldona". Šiomis savo mintimis ir žodžiais jis yra įpynęs savo darbus į mūsų mintis ir širdis. Todėl mums ir neatrodė, kad mes praradome jį, o tik išsiskyrėme su juo, jam iškeldami gražesnę pasaulį, iš kur, mes tikimės, jis siųs mums gaivinančių minčių, kurių ypatingai reikia mūsų Tėvynei, ieškančiai kelio kaip išbristi iš sovietinės nesąmonės sukurtą dvokiančio gyvenimo liūno.

Juozas Leonas Navickas gimė 1930 m. gegužės 31 d. Virbalyje, Lietuvoje. 1944 m. rudenį, kai gausus lietuvių skaičius traukėsi į Vokietiją iš sovietų armijos okupuojamos Tėvynės, jis irgi buvo priverstas palikti tėviškę kartu su savo tėvais. Karui pasibaigus ir pradėjus organizuoti išvietintųjų asmenų stovyklas, jis atsirado Šeinfelde ir lankė ten įsikūrusią lietuvišką gimnaziją.

1947 metais Šeinfelde, išvietintų lietuvių stovykloje, įsikūręs Meno mylėtojų būrelis surengė literatūros konkursą ir tų metų kovo mėn. paskyrė premiją Juozui Navickui už eilėraščių "Prarasti namai".

Baigė Šeinfeldo gimnaziją 1948 m. Po to, nuo 1951 iki 1953 metų jis studijavo filosofiją Belgijoje, Louvein katalikų universitete, kuriame įsigijo bakalaurą laipsnį. Toliau studijas tęsė Fordhamo universitete New Yorke, kur 1958 metais įsigijo filosofijos daktaro laipsnį, parašęs disertaciją apie Lioskio moralinę filosofiją.

Baigęs studijas, jis pradėjo dėstyti filosofiją King's kolegijoje, o 1961 metais persikėlė į Bostono kolegiją, kur 1978 metais jam suteiktas ordinarinio profesoriaus laipsnis. Tais ir sekančiais metais jis dirbo taip pat kaip vizituojantis profesorius šv. Jono kunigų seminarijoje. Tai rodo, jog juo pasitikėta, kad jis nesiriboja tiesos

tai galima būtų skaičiuoti, kad Lietuvių Fondas turi 15 milijonų dolerių. Nuo pradžios iki šiandien, įskaičiuojant ir šių metų paskirstytą pelną, Lietuvių Fondas jau išdalino lietuviškų reikalų paramai 7,757,285 dolerius. Reikia dėkoti Lietuvių Fondo kūrėjams ir jo darbuotojams, kurie išaugino Fondą į tokią didelę finansinę instituciją, pajėgią didelėmis sumomis remti lietuvišką veiklą išeivijoje. O didžiausią padėką turėtume pareikšti visiems aukotojams, be kurių aukų ir testamentinių palikimų Lietuvių Fondo nebeturėtume.

Būdamas viena iš tų, kurių darbus kasmet Lietuvių Fondas remia nemažomis sumomis, norėčiau savo ir visų (tikiuosi, kad jie sutiks su manimi) vardu, kurių darbus paliečia Lietuvių Fondo parama, padėkoti Fondo darbuotojams ir Fondo aukotojams už jų įdėtą darbą ir auką. Be padėkos, reikėtų dar palinkėti, kad Fondo darbuotojai nepavargtų, kad aukotojai nesustotų aukoje, kad Fondo kapitalas augtų ir kad kiekvienais metais Pelno skirstymo komisija galėtų vis didesnes sumas dalinti lietuviškos veiklos finansavimui.

Birutė Jasaitienė

ieškojimu tik savo logikoje, kad jam ir Apreiškimas yra tiesos šaltinis, ką užmiršta daugelis šių laikų filosofų. Jo filosofinių darbų anglų kalba buvo paskelbta visa eilė. Šių studijų tarpe turime knygą: *Consciousness and Reality: Hegel's Philosophy of Subjectivity*. Šalia to, buvo atspausdinti sekantys Navicko straipsniai filosofijos temomis: *Hegel and the Doctrine of Historicity of VI. Solovyov; Los-sky's Moral Philosophy; M. Scheler's Phenomenology; The Authenticity of Man*; ir kt.

Taip pat turime paskelbtų eilę ir lietuviškų veikalų filosofijos temomis. Vienas didžiausių šių veikalų yra gana didelio formato 236 puslapių Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos išleista knyga: *Vertybės ir Dorovė (Moralinės filosofijos pagrindai)*. Be to, L.K.M. Akademijos yra paskelbti sekantys prof. Navicko filosofijos darbai: *Žmogaus esmė intencionalių aktų šviesoje; Vertybių prasmė materializmo akivaizdoje; Rusų filosofijos pradininkai; Šmonės brendimo vyksmas Hegelio fenomenologijoje*. Eilė Navicko filosofinių darbų yra paskelbta Aidų žurnale. Štai jų pagrindinis sąrašas: *Filosofijos problematika ir metodas; Maceinos filosofijos samprata ir metodas; Filosofas Lonerganas; Meilės filosofas Max Scheler; Dinamiško subjektyvizmo filosofija - Hegelis dvišimtinės sukakties perspektyvoje; Prof. A. Maceinos Bažnyčios ir Pasaulio dialektika*. Lietuvių Enciklopedijoje yra du prof. Navicko rašiniai: a) *Siela*; b) *Solovjovas*.

Šv. Pranciškaus Varpelyje atspausdintas J. Navicko straipsnis: *Trojos arklys Dievo mieste*. Tai yra tuo pačiu vardu išleistas angliškos Fordhamo universiteto profesorius Dietrich von Hildebrand'o knygos apžvalga. Apie šią knygą prof. Navickas pasisako: "Paties autoriaus žodžiais tariant, šis veikalas skiriamas tiems, kurie dar suvokia žmogaus metafizinę padėtį, kurie dar atsispiria smegenų plovimui ir pasaulietiškiems šūkiams... Ši knyga verta ypatingo dėmesio ir todėl, kad joje Bažnyčios atsinaujinimo klausimas keliamas ir sprendžiamas su didele rimtimi, giliu nuoširdumu ir tikrai augus-

tinis meile katalikų Bažnyčiai". Šios knygos apžvalgoje profesorius Navickas mini ir paklydusius modernistus šiais žodžiais: "Jei su nuoširdumu ir atsidėjimu pastudijuotume II Vatikano dokumentus, konstitucijas ir dekretus, kurių pirmuosius du tomus jau turime lietuvių kalboje, vargu suabejosime Bažnyčios reformų aktualumu ir svarba. Tačiau jei pasikaitysime reformas liečiančias dabartines knygas ir straipsnius, tikrai susidarysime skirtingą vaizdą. Pavyzdžiui, vysk. Francis Simone, kun. Du Bay, Daniel Callahan raštuose visiškai nedviprasmiškai reikalaujama, kad Bažnyčia atsisakytų savo pagrindinių dogmų, daugiau dėmesio skirtų elgetynams (slums) negu atpirkimui, kurtų specialias unijas, kurios prieš vyskupus gintų kunigų teises ir t.t." Šios Juozo Leono mintys yra mums padidinami stiklai, pažvelgti į šių dienų modernistinius paklydimus.

1990 metais prof. Juozas turėjo sunkią širdies operaciją, po kurios liko nedarbingas, bet jis vis dar svajojo sustiprėti ir sugrįžti į Lietuvą, kur jis buvo Vytauto Didžiojo Universiteto kviečiamas dėstyti filosofiją. Jis taip pat buvo išrinktas į to universiteto senatą.

1966 metais prof. Navickas įstojo į Amerikos Katalikų Filosofinę Asociaciją (The American Catholic Philosophical Association) ir taip buvo veiklus lietuviškose organizacijose.

Jis priklausė ateitininkams, dar tebesimokydamas lietuviškoje Šeinfeldo gimnazijoje. Gyvendamas Bostone, jis eilę metų globojo Naujosios Anglijos ateitininkus. 1963-1964 metais buvo Bostono Lietuvių Bendruomenės kultūros klubo pirmininkas ir nuo 1964 iki 1980 metų pirmininkavo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Naujosios Anglijos Židiniui. Ši jo visuomeninė veikla yra priedas prie mokslinio darbo, kurio šviesų lobį jis paliko mums. Dėl to mums atrodė, kad mes išsiskiriame su juo, bet jo neprarandame, t. y. kad jis, ir iškeliavęs į geresnį pasaulį, nepameta mūsų, bet pasilieka savo dovanotą ir visuomeninio lobio spindėjimą.

Č. Masaitis

PADĖKA

Brangioji Bitutė

Mūsų geroji ir darbščioji **ponia Janina Brazinskienė-Hasselberg** prieš kurį laiką persikėlė iš South Orange, NJ, nuolatiniam apsigyvenimui į Yonkers, NY.

Gyvendama vos tik 3 metus So. Orange, NJ, ponia Hasselberg, nežiūrint savo brandaus amžiaus (jau 94!), suspėjo labai gyvai įsijungti į Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos organizuojamą talpintuvų siuntimo į Lietuvą darbą. Ji buvo ne tik mūsų visų širdis, bet ir globėją. P. Janina visada ateidavo su krepšeliu, pilnu visokiausiu skanėstų (sumuštinė, vaisių, pyragėlių, gėralų...). O su koku džiaugsmu mes ją sutikdavome! Ir taip vis laukdavome jos pasirodant... Be to, p. Hasselberg buvo ir mūsų pagrindinė pakuotoja. Ji nuolat mus stebindavo savo kruopštumu, energija bei ištverme, kuo mes, jaunesnieji, nevisada galėdavome pasigirti.

Jos sūnaus **a. a. Algirdo Brazinsko** nelaukta mirtis ją labai giliai sukrėtė. Ji žinojo, kaip a. a. Algirdas mylėjo Lietuvą ir kaip jis siejo jos vargstančiais našlaičiais. Todėl jam žindama jo vardą, p. Janina paaukojo Katalikių Moterų Sąjungos Vilniuje atstatomo našlaityno ir jo valgomosios salės įrengimui 5,500 dolerių. A. a. Algirdo vardą dėkingi vaikų žvilgsniai kiekvieną dieną matys ir ji savo malda prisimins.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos savanorių grupė nuoširdžiai dėkoja p. Janinai Hasselberg už didžiulę pagalbą mūsų sunkiame darbe. Mes tikime, kad p. Janina, panaudodama savo talentą, subūrė ir Yonkers, NY, lietuvių Šalpos darbu.

Linkime jai sveikatos ir tikimės, kad ji mūsų nepamirš.

Rozė Šomkaitė

Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisijos ir vadovybės nariai skirstymo komisijos ir vadovybės nariai skirstymo posėdyje 1999.06.12, iš k.: (sėdi) Rėda Plūrienė, Ramunė Lukienė, Rūta Staniulienė (valdybos pirm.), Dalia Puškorienė, Ramona Steponavičiūtė; (stovi) Kęstutis Jėčius, Algirdas Ostis (Tarybos pirm.), Alė Razmienė (LF sekr.), dr. Antanas Razma, dr. Jonas Valaitis (Garbės k-to pirm.), dr. Vytautas Narutis

DARBININKAS

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Žolinė - Marijos į dangų paėmimo šventė - rugpjūčio 15 d. šiemet išpuola sekmadienį.

Vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, rugpjūčio 10 d. iš Kanados sugrįžo į savo rezidenciją Pranciškonų vienuolyne Brooklyn, NY.

Genovaitė Slepakovienė, gyv. Escondido, CA, mirė birželio 30 d., sulaukusi 86 metų amžiaus. Nuliūdime liko penkios dukterys: Verutė Galiūnas, Angelė Stanaitis, Dalė Navickas, Ellen Speranza, Violeta Findlay ir jų šeimos. Lietuvoje liko velionės sesuo Rozaija Medzevicius. Dukterys nuoširdžiai dėkoja visiems draugams ir pažįstamiems už užuojautas žodžiu ir raštu ir už užprašytas mišias už mamytės sielą. Amžiną Atsilį duok Genovaitėi, Viešpatie!

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Parapijos klebonijoje jau galima kreiptis dėl mišių intensijų 2000-aisiais metais.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiai - ir atostogų metu - sekmadieniais lietuviškos mišios bus aukojamos įprastu laiku - 11:15 val. ryto.

Viešpaties Atsimainymo šventės metu, kuri buvo rugpjūčio 6 d., o atšventė sekmadienį, rugpjūčio 8 d., buvo prisiminta prel. Prano Bulovos 40-ies metų sukaktis mūsų parapijoje. Jo atminimui įamžinti parapijiečiai nupirko liturginius drabužius ir kielikus. Priekinės gatvės vardo pakeitimo procedūra eina prie galo. Gatvė bus pavadinta Msgr. Bulovos Street.

Nuoširdžiai dėkojame parapijiečiams, kurie prisidėjo prie Suaugusiųjų katekizacijos; atsiliepė į "Alive and Hope" vaju, kurio pagalba galėjome išlieti naują šaligatvį bažnyčios priekyje; aukojo parapijos žaislų ir maisto vajui vargingiesiems mūsų nariams sušelpiti. Dėkojame muz. V. Barkauskui už tokių puikų Mišių muzikinį praturtinimą. Visiems, kurie kaip nors prisidėjo darbu ar religijos mokymu, rugpjūčio 6 d. buvo surengta Padėkos vakarienė parapijos salėje. O rugpjūčio 7 d. visiems mišių patarnautojams suteikta galimybė pamatyti beisbolo rungtynes New York Mets su Los Angeles Dodgers Shea stadione.

Rugpjūčio 29 d. Lietuvos Vyčių 110 kuopos nariai turės **susirinkimą** mūsų parapijos salėje tuojau po 11:15 val. lietuviškų mišių.

Ateitininkų poilsio savaitė Kennebunkport, ME, bus rugpjūčio 14 - 21 d. Kiekvieną rytą 8 val. bus ateitininkų mišios, kurias aukos savaitės kapelionas kun. Antanas Diškevičius. Savaitės vadovas - dr. Alfonsas Stankūnas. Kiekvieną vakarą 8 val. didžiojoje salėje vyks koncertai, paskaitos ir kt. Pilna programa buvo paskelbta "Darbininko" 30-tame numeryje. Dienomis dalyviai turės laisvo laiko ir galės bendrauti vieni su kitais, maudytis baseine arba jūroje, lankyti meno galerijas ir apžiūrėti apylinkes.

Į ateitininkų poilsio savaitę iš New Yorko vyks: P. Jurkus, dr. J. ir I. Dičpini-gaičiai, A. ir L. Lileikos, E. Minkūnienė, J. ir K. Norvilos, D. ir A. Norvilos su šeima ir kt.

Hamiltono "Aukuro" ir Šiaulių teatro aktoriai pasirodys Kultūros Židinio didžiojoje salėje sekmadienį, rugpjūčio 29 d., 2:30 val. popiet, suvaidindami Stasio Lauciaus keturių veiksmų **vaidinimą "Ponios Žydrienės bendrabutis"**. Režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Prieš spektaklį nuo 12:30 val. popiet bus galima paplėti, atsigaišinti gėrimais ir užsigerinti Zinos pyragais. Šią popietę rengia Kultūros Židinio, LB Queens ir LB Long Island apylinkių jungtinis komitetas. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Algimantas G. Braženas, gyv. Royal Oak, MI, mirė rugpj. 7 d. Nuliūdė liko seserys dr. N. Paronetto ir V. Vaitekūnienė. Plačiau kitame numeryje.

Eleonora Gantautas, gyv. Bridgeport, CT, sulaukusi 99 metų amžiaus, mirė liepos 10 d. Po mišių Šv. Jurgio par. bažnyčioje, palaidota liepos 13 d. Šv. Mykolo kapinėse prie savo anksčiau mirusio vyro Antano Gantauto, buv. Lietuvos karininko.

Apreiškimo par. žinios
Kun. Vytautas Palubinskas rugpjūčio 1 d. išvyko į Lietuvą, kur išbus 2 mėnesius. Parapijoje ir toliau vyks lietuviškos pamaldos. Jas praves kun. dr. Robertas Pukenis iš Romos.

Kun. dr. Robertas Pukenis, lydimas Apreiškimo par. Tarybos nario Juozo Rudžio, rugpjūčio 5 d. lankėsi "Darbininko" redakcijoje ir administracijoje, taip pat LK Religinės Šalpos ir Tautos Fondo istaigose.

Parapijos piknikas įvyks **rugsėjo 19 d.**, sekmadienį, Kultūros Židinio kieme. Pradžią apie 1 val. Bus skanių valgių, muzikos ir dainų.

Šv. Antano atlaidai Kretingoje

Iš pranciškonų veiklos Lietuvoje

Birželio 19 - 20 d. Kretingoje vyko visoje Žemaitijoje garsūs Šventojo Antano atlaidai. Šiemet šventė buvo kaip reta įkili, nes sutapo su garbingu Kretingos miesto 390 metų jubiliejumi. Šventės organizavimu rūpinosi miesto valdžia ir bažnyčios iniciatyvinė grupė, vadovaujama parapijos klebono Tėv. Gedimino Numgaudžio, OFM.

Šeštadienį Kretingoje vyko mugė, aukotos mišios už miesto svečius ir gyventojus. Vakare vienuolyno kiemelyje surengtas džiazas koncertas. Vėliau vakaro programą įvairino grupės "Airija" koncertas, po kurio miestiečius ir Kretingos svečius maloniai nustebeino fejerverkų pliūpsnis, pasipylęs nuo Kretingos bažnyčios bokšto.

Sekmadienis buvo skirtas šventajam Antanui. Mišias aukojo Telšių vyskupas Antanas Vaičius, broliai pranciškonai susirinkusiems žmonėms pasakojo apie šventąjį, ištisus metus traukiantį žmones iš visur pasimelsti prie stebuklingo jo paveikslą Kretingoje. Šv. Antano atlaidų metu visuomet būna gausu Šv. Pranciškaus trečiojo (pasaulečių) ordino narių. Tai gera proga susirinkti visos Lietuvos tretininkams draugėn.

Sekmadienio vakare Kretingos pranciškonų gimnazijos stadione vyko krikščioniškos muzikos koncertas. Dalyvavo gausus atlikėjų būrys iš įvairiausių Lietuvos vietovių, tarp jų Eugenijus Kanevičius, Arvydas Jofė, Gintautas Abarijus, Gediminas Storištis. Koncerte taip pat dalyvavo Kretingos grupė "Bitė" ir "Šulins". Renginį puikiai vedė trys broliai pranciškonai, neleidę susirinkusiems snūduriuoti. Iki vidurnakčio vykusį koncertą užbaigė brolių pranciškonų ansamblis, visus linksminęs savo ir kitų kūrybos dainomis. Vakaras pasibaigė bendra malda.

BŽ., nr. 13-14

Stebuklingasis Šv. Antano altoriaus paveikslas pranciškonų bažnyčioje Kretingoje

Atgailos žygis į Kalvariją

Birželio 28 d. jaunimas iš įvairių Lietuvos vietovių rinkosi į Naujosios Akmenės bažnyčios šventorių, kur prasidėjo tris dienas trukusi pasirengimo žygiui į Kalvariją stovykla. Žygiui buvo rengiamasi bendra malda, Tėv. Gediminas Numgaudis, OFM, sakė pamokslus.

Jau ne vienerius metus rengiamam žygiui būdingi atgailos kelionės bruožai. Į jį gausiai renkasi jaunimas iš Kretingos, ypač Šv. Antano religijos studijų instituto studentija, Klaipėdos, Plungės, Palangos ir kitų miestų bei miestelių žmonės.

Šiemet žygis buvo skirtas temai "Tėve mūsų". Po pasirengimo stovykloje visi pėsčiomis patraukė Žemaičių Kalvarijos link. Kasdien aplankydami vis kitus Žemaitijos miestelius ir kaimus, pilgrimai dalijosi su sutiktais žmonėmis Gerąja Naujiena, savo

džiaugsmo priežastimi. Susirinkusiems žmonėms būdavo skelbiama Evangelija, po to jaunieji broliai pranciškonai surengdavo nuotaikingą evangelizacinį koncertą, taip džiugindami susirinkusius miestiečius. Naktį keliautojai nakvynės prašydavo pas miesto gyventojus, taip raskdami galimybę pabendrauti su žmonėmis. Kelionės metu visuomet būdavo uoliai giedamos giesmės, kalbamas rožinis. Keliaudami Žemaičių Kalvarijos link, pilgrimai kasdien gilinosi į kurią nors "Tėve mūsų" maldos vietą, klausydami miesi brolių pranciškonų sakomų pamokslų.

Atvykę į Žemaičių Kalvariją maldininkai drauge ėjo Kalvarijos kelią, giedodami "Žemaitiškus kalnus". Žemaičių Kalvarijos bažnyčioje visi rinkosi bendrai Eucharistijos šventei.

B. Ž. 13-14 nr.

Knygos - geriausia dovana

Introduction to Modern Lithuanian. L. Dambriūnas, A. Klimas, W. R. Schmalstieg. 471 psl., kietais viršeliais. Tai geriausias vadovėlis išmokyti lietuvių kalbą svetimtaučiams. Visi paaikškinimai anglų kalba. Knyga suskirstyta į 40 pamokų. Gale knygos gana didelis priedas, skirtas skaitymams, gramatikai ir žodynui. Amerikos universitetai lietuvių kalbos kursuose naudoja šią knygą. Kaina 25 dol. Yra padarytos ir garsinės juostelės - audio tapes, tačiau šiuo metu jų neturime. Vėl turėsime po naujų metų.

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui.

Lithuania 700 Years, angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, okupacijomis ir rezistenci-

ja. Tai garsių lietuvių istorikų straipsnių rinkinys. Kaina 25 dol. ir 2 dol. persiuntimas.

Knygos gaunamos rašant **Darbininkas - Administr.** 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207 arba skambinant Administracijai 718-827-1351

SKELBIMAI

Ieškoma moteris iš Lietuvos New Yorko priemiestyje trijų vaikų ir namų priežiūrai. Pageidautina minimali anglų kalba ir eventualiai vairavimo leidimas. Geras atlyginimas. Skambinti tel. 1-914-358-8767.

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad į Brooklyną **VILTIES** atstovai atvyks š. m. rugsėjo 25 d. ir nuo 12 iki 4 val. p.p. priims siuntinius Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuės patalpose. Brooklyne mūsų atstovas yra **Alg. Jankauskas**, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvius nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokeskis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

Parduodamas vienos šeimos namas Kearny, NJ, lietuvių apgyventame rajone, netoli lietuvių bažnyčios. Viename aukšte du miegamieji, didelė virtuvė, salonas, modernus vonios kambarys. Didelis ir aukštas rūsys su 4 kambariais. Kaina \$105,000. Skambinti: Eleanor Rokas, Danzi & Rokas Realtors, tel. 973-762-4450. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS

patikimai ir garantuoti
** keičia vizas J1, B1 - B2 į F1

arba L1;

** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;

** ruošia visus pakvietimo dokumentus;

** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos.

Dėl papildomos informacijos teiraukitės telefonu nuo 13 val.:

212-725-8807 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" įgaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Laima Platerienė, Bethesda, MD, - 100 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Kaune nebrangiai parduodamas neįrengtas 2 aukštų "townhouse": 5 kambariai, virtuvė, 2 vonios, garažas, rūsys, erdvi palėpė ir nedidelis žemės sklypas. Skambinti po 6 val. vak.: 973 439-1169. (sk.)

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **rugpjūčio 14 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

tel. (773) 838-1050.

Hamiltono "Aukuras" švenčia 50 metų Jubiliejų. Šia proga atvyksta į New York'ą ir drauge su Šiaulių teatro aktoriais suvaidins Stasio Lauciaus vaidinimą:

"Ponios Žydrienės Bendrabutis"

Sekmadienį rugpjūčio 29 d., 2:30 val. p.p.

Kultūros Židinio didžiojoje salėje - 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Nuo 12:30 val. ir po spektaklio veiks KAVINĖ ir gėrimų bufetas

Įėjimo auka - \$15.00; Jaunimui iki 18 m. - nemokamai

Visus nuoširdžiai atsilankyti kviečia

JAV LB Long Island ir Queens apylinkių ir Kultūros Židinio Jungtinis komitetas